

РІК LXXIV, Ч. 3

БЕРЕЗЕНЬ – 2017 – MARCH

№ 3, VOL. LXXIV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXXIV   БЕРЕЗЕНЬ   Ч. 3

Україномовний редактор – **Лариса Тополя**
Англомовний редактор – **Тамара Стадниченко**
Редакційна колегія:

Маріяна Заяць (з уряду) – голова СУА
Уляна Зінич, Святослава Гой-Стром,
Вірляна Ткач, Петруся Савчак,
Лариса Дармохвал (Україна)

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

ISSN 0740-0225

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXXIV   MARCH   № 3

Ukrainian-language editor – **Larysa Topolya**
English-language editor – **Tamara Stadnychenko**

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President
Uiana Zynych, Sviatoslava Goy-Strom,
Virlana Tkacz, Petrusia Sawchak,
Larysa Darmokhval (Ukraine)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лариса Тополя. Тарас Шевченко завжди з нами	1
Маріяна Заяць. Ділимося вістками та думками	2
Марі Йованович. Ширше, міцніше, краще	3
Anna Krawczuk. Women's Work: Honoring Women in the U.S. Military	5
Галина Теслюк. З жіночих студій Лекторію СУА	6
М. Бакая. У рідному краї	7
Лідія Купчик. Про державні свята та вихідні дні в Україні	8
Тарас Шевченко. Доля.	9
Лариса Тополя. Рік української революції	10
Marianna Zajac. Sharing news and views	12
Borders, Bombs, And Two Right Shoes World War II through the Eyes of a Ukrainian Child Refugee Survivor	13
Eugenia Lokot Kowalska. Eugenia's Angel	15
Our Cover / Celebrating a Life	16
Наша обкладинка / Життя іде і все без коректур	17
Вінок Кобзарю	18
Анна Кравчук. 50 років Стипендійній Акції	19
Доброчинність	21
Діяльність округ і відділів СУА	24
Відійшли у вічність	28
Лариса Тополя. Страсний тиждень перед Великоднем	32
Ihor Magun. Could It Be My Thyroid Gland?	33
Нашим дітям	34
Наше харчування	36
<i>На обкладинці:</i> А.Горська, О.Заливаха та ін. Ескіз знищеного владою вітража «Шевченко. Мати» в Київському університеті ім. Тараса Шевченка.	
<i>On the Cover:</i> A. Horska, O. Zalyvakha, et al. Stained glass. <i>Shevchenko.</i> <i>Mother</i> at Taras Shevchenko University in Kyiv.	

- Редакція не завжди поділяє позицію авторів.
- Редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.
- Передруки і переклади матеріалів дозволені за письмовою згодою редактора.
- За точність викладення фактів відповідає лише автор.
- Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.
- Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.
- **ПРОСИМО НЕГАЙНО ПОВІДОМЛЯТИ АДМІНІСТРАЦІЮ ПРО ЗМІНИ АДРЕСИ – ЗМІНИ РОБИМО БЕЗКОШТОВНО.**
- **Посмертні згадки** та знімки поміщуємо безкоштовно.
- Просимо авторів присилати статті до **10 числа місяця.**
- Просимо авторів подавати свої **контактні інформації** зі статтями, щоб редакція могла до Вас звернутися в разі потреби.

Periodicals Postage Paid at New York, NY
and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

**POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”**

203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2017 Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org • E-mail: unwlaourlife@gmail.com

Адміністратор: **Оля Стасюк**

Канцелярійні години: **вівторок, середа, четвер – 11 – 7**

UNWLA / *Our Life*

203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706

Administrator: **Olha Stasiuk**

Office hours: **T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.**

\$3 Один примірник / Single copy

\$45 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою **членської вкладки** через відділ. **Передплатникам** письмово нагадується про відновлення передплати. Річна вкладка вільної членки СУА – \$50.

Our Life magazine is included in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch.

Subscribers are sent renewal letters.

Annual dues for UNWLA member-at-large – \$50.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО ЗАВЖДИ З НАМИ

*Борітеся — поборете,
Вам Бог помагає!*
Т. Шевченко.

Не перший рік Україна зустрічає день народження Тараса Шевченка в боротьбі за свою свободу і незалежність – як від внутрішнього, так і від зовнішнього ворога. Тому, як ніколи, нині словами Кобзаря наповнений увесь український революційний дух. Шевченко присутній в національній пам'яті, а накопичене століттями і підсилене думками Кобзаря прагнення українців бути вільними сконцентрувалося в суспільстві та вилилося назовні. І зламати дух волі вже нікому не під силу. Бо українська нація згуртувалася.

І під час Помаранчевої революції, і на Євромайдані, і в час боротьби з агресивним російським сусідом, українці звертаються до Шевченка. Його портрет був іконою Євромайдану серед інших святих образів. Увесь революційний час на Майдані був присутній його дух – у віршах, гаслах, зображеннях:

*Нуртує Майдан героїчного часу,
Надійно карбує історії мить...
Ми маєм почути вже голос Тараса –
Він з нами ось тут на Майдані стоїть.*
(Володимир Москвич.)

Священики, які відправляють молебні, користуються словами Шевченка, коли закликають українців наповнювати свою душу глибокою вірою в Бога та Україну. А художники створюють наближені до духу та запитів часу нові художні образи Шевченка: з шинами на барикадах, у вбранні сотника Самооборони, в образі непереможного українського козака. Великий портрет Тараса Шевченка був викладений з маленьких фотографій людей і розміщений у 2014-му р. на ялинці Майдану в Києві. А на Інститутській, на місці найбільшого розстрілу людей, люди прикріплювали аркуші з записаними віршами великого Кобзаря...

І все тому, що Шевченкова система цінностей залишається актуальною і в наші дні. Тарас поклав великі надії на Слово і «уповноважив» його на творення плідної взаємодії між поетом і народом, на духовне пробудження української людини. Шевченко усвідомлював свою пророчу місію воскресителя народного духу, національної пам'яті і мови, ук-

Ю. Шаповал. Григорович з шиною.

раїнського Слова. І донині це Слово є могутньою силою, здатною підняти з колін людину-раба, порятувати її від принизливого знеособлення та відкрити рабські уста. Бо справжній поет-патріот має бути виразником бажань народу та волі Бога. Таких Бог загартовує святим вогнем, наділяє їх особливим даром чути Слово і народжувати істину:

*І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі.*

Поява Шевченка на духовному просторі України є таємничою і не поясненою до кінця. Діяч, мислитель, непокірний і не здатний до пристосування та вислугування перед владоможцями, феномен наповненості національним духом, Шевченко залишається одночасно і зрозумілим, і незбагненим. Найдивнішим є те, що постає великого Кобзаря з роками набуває все глибшого і повнішого значення та розуміння. Його Слово живе в серцях і помислах людей, для яких найважливішими є власна свобода і людська гідність. Як міфообраз, як національний пророк і символ Шевченко посідає чільне місце в суспільній свідомості не лише українців, а й багатьох народів світу.

Ми горді з того, що є нащадками Великого поета. І повинні дотримуватися його заповіту:

*Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.*

Лариса Тополя, редактор

У той час, коли ви будете тримати в руках цей випуск «Нашого життя», реєстрація на участь у XXXI Конвенції США вже закінчиться (до 1-го березня 2017 р.). Однак ми щиро надіємося, що вітатимемо на цій події багатьох із вас – делегаток, членок і читачів «Нашого життя». Робота наших відділів з часів Конвенції США у 2014-му р. була інтенсивною і зосередження на Україні було дуже продуктивним, що проілюстровано в минулих виданнях журналу та книзі про Конвенцію. Разом ми пережили злети і падіння через події, що розгорталися в Україні з 2014-го року: закликаючи представників нашого уряду підтримати українські демократичні прагнення, надаючи гуманітарну допомогу пораненим і сім'ям загиблих, а також продовжуючи місію нашої організації тут, у Сполучених Штатах Америки.

Гаслом XXXI Конвенції США обрано «Наше членство – наша сила!» Це гасло визначає запоруку та причину наших успіхів, зокрема останніх трьох років, а також вказує на майбутні можливості. Кожна з наших членок жертвує свій талант для спільної справи, і саме завдячуючи цим індивідуальним, таким різним, талантам і щедрим серцям, наші досягнення сягали так далеко і були такими значимими.

На 34-й сторінці конвенційної книги з третьої Конвенції США, що відбулася 80 років тому (1937 р.), знаходимо таку цитату Управи США: «Членкині США повинні при кожній нагоді... поширювати інформацію про Союз Українок по всій Америці. Не повинно бути жодної української громади, де не було б відділу Союзу Українок Америки». Це – сміливе твердження, але велична і дуже досяжна мета! Кожна наступна Конвенція США пропонує реальний погляд на те, що означає бути членом союзу жінок українського походження, яку енергію США випромінює та які можливості надає.

Для мене було величезним задоволенням бути очевидцем вражаючого таланту Національного симфонічного оркестру України (НСОУ) на одному з його концертів у рамках туру 2017-го р. у США. Ми з чоловіком відвідали концерт у Трої, штат Нью Йорк, 16-го лютого. НСОУ має довгу та славетну історію з

часів свого заснування у 1918-му р. На веб-сайті оркестру написано: «28-го листопада 1918-го р. газета «Державний вісник» надрукувала постанову Ради міністрів України про заснування Державного симфонічного оркестру імені М. Лисенка... Один з перших концертів оркестру (грудень 1918-го р.) був присвячений творчості М. Лисенка: звучали симфонічні фрагменти з опери «Тарас Бульба»... Діяльність колективу здобула високу оцінку критиків». Тому було знаково, що у фіналі великого концерту у Трої зазвучав фрагмент саме з «Тараса Бульби». Українці в аудиторії були переповнені гордістю та, стоячи, засвідчили це оплесками. Газета *Times Union* передала ці емоції у палких відгуках.

Наступного дня ми відвідали презентацію у Вассарському коледжі. Програма під назвою «Трагедія України» була організована Відділенням русистики коледжу і її представив професор, «що спеціалізується на російських і українських справах», з Університету Род-Айленд. На жаль, презентація була абсолютно упередженою, оскільки доповідач виклав теорію, що сучасну Росію не розуміють і що вона не має відношення до жодної з нинішніх проблем України (які, на його думку, Україна заподіяла сама собі). Він не покладає жодної відповідальності на росіян за війну в Донбасі та стверджує, що подіям на Майдані в Києві передувало невдоволення жителів Східної України. Унікаючи терміну «сепаратистський», доповідач також стверджував, що сили, які воюють на Сході України, це тільки українські «повстанці», і повністю проігнорував насильницьке захоплення Криму, зробивши висновок, що така узурпація української території була «волею народу».

Озвучивши також інші явні «неточності», професор заперечував, що Путін розглядав розпад Російської імперії як «найбільшу геополітичну катастрофу століття» і означив Східну Україну як «Новоросію». Проте обидва зауваження були чітко висвітлені в американській пресі. Лектор також стверджував, що Україна є винуватицею недотримання Мінських угод. Йому не хотілося відповідати на жодне з наших запитань і, здавалося, він був трохи збентежений нашою присутністю.

Одна тільки ця подія викликає запитання: скільки ще спотворень про Україну та українців буде презентовано студентам по всій країні? Реагування на таку дезінформацію залишається одним з важливих завдань США. Будь ласка, будьте пильні та не мовчіть!

ШИРШЕ, МІЦНІШЕ, КРАЩЕ або ЩО СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ ТА УКРАЇНА ВІДЗНАЧАТИМУТЬ РАЗОМ ЧЕРЕЗ 25 РОКІВ

(Матеріал взято з сайту: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/shyrshe-micnishe-krashche>. Публікація в газеті «День», № 6, 2017 р.)

Початок нового року — це завжди час роздумів та планів на майбутнє. Час озирнутися назад і заглянути вперед. Час відзначити досягнення й оголосити наміри йти до цілей, яких ще не досягнуто. Наскільки я зрозуміла за весь час, що провела в Україні, це також час святкувань.

Цей Новий рік — ключовий момент для наших двох країн. У грудні 2016-го року ми відзначили 25-ту річницю дипломатичних відносин між Сполученими Штатами Америки та Україною.

Я дуже чітко пам'ятаю, коли Сполучені

Штати визнали й відзначили незалежність України в день західного Різдва. З різних поглядів то був момент, який визначив мою дипломатичну кар'єру, відкривши цілий світ можливостей.

Цей світ можливостей, великою мірою, і тепер перед нами стоїть питання: куди нас приведуть наступні 25 років? Що ми відзначатимемо разом 2042-го року?

По-перше, ми відзначатимемо зв'язки між нашими народами. Я вже вдруте проходжу службу в Києві: першого разу я була заступником посла, а нині обіймаю посаду посла США. За час своєї роботи в країні я мала привілей та честь добре познайомитися з українцями. Мені особливо запам'яталися дві події.

Перша — це 11-го вересня 2001 року. Я відзначала відкриття одного з наших центрів «Вікно в Америку» в Харкові. І ніколи не забуду тієї любові та солідарності, що їх наша делегація зустріла того трагічного дня.

Так само я ніколи не забуду першого разу, коли я пройшла вулицею Інститутської і

відвідала меморіал Небесної Сотні, щоби вшанувати пам'ять усіх українців, які повстали на захист свободи, загальних цінностей та своєї країни. Мене надихнула ваша відвага перед лицем неймовірних труднощів і ваша рішучість у проведенні складних реформ.

Увесь цей час американці були поруч з

українським народом. Американські президенти, віце-президенти, представники Конгресу — як демократи, так і республіканці — відвідують Україну, щоби висловити нашу рішучу підтримку.

Уже багато років американці працюють з

українськими колегами в таких містах, як Яворів і Дніпро, вони діляться досвідом, щоби привести військовий потенціал України до євроатлантичних стандартів, або надають необхідну гуманітарну допомогу тим українцям, котрі найбільше постраждали від російської агресії. Американський бізнес прийшов на український ринок і створив нові робочі місця та найкращі світові практики.

Крім політичної та економічної сфер, тисячі американських громадян вклали свою енергію у великі та малі справи на зміцнення наших двосторонніх відносин. Волонтери Корпусу миру, учасники програми ім. Фулбрайта для науковців, письменники, спікери, митці, музиканти, журналісти і багато інших — вони приїхали сюди, щоби налагодити контакти і взаєморозуміння.

І впродовж наступних 25 років ми будемо тут, аби зробити зв'язки між нашими країнами ще ширшими, міцнішими, кращими, ніж вони є сьогодні.

Марі Йованович, посол США в Україні.

По-друге, ми будемо незадоволеними. Собою та одне одним, а також через несподівані перешкоди й затримки. Великі зміни не відбуваються швидко і легко. Але вони відбуваються, і є воля до змін.

У понеділок (16 січня) Сполучені Штати Америки відзначили День народження Мартіна Лютера Кінга-молодшого, який був одним із найвпливовіших лідерів американського руху за громадянські права та одним із моїх особистих героїв. У своїй промові «У мене є мрія» Кінг переконливо говорить про те, що в майбутньому в Америці пануватиме расова рівність, яка на той час виглядала як недосяжна мрія. Його слова надихнули покоління, моє покоління, на те, щоб зробити Америку кращою.

Хоча Сполученим Штатам ще доведеться здолати чималий шлях, щоби цілковито втілити мрію доктора Кінга в життя, хто міг передбачити, що лише через одне покоління ми оберемо першого афро-американського президента?

На економічному фронті США були країною, яка імпортувала більшу частину споживаних нафтопродуктів. Але по роках продуманих реформ і суворого законодавства ми тепер ближчі, ніж будь-коли, до цілковитої енергетичної незалежності.

Україна змінилася також.

Деякі зміни я бачу щодня, коли гуляю Києвом зі своїм собакою: наприклад, розквітаючу мистецьку сцену, неймовірні нові незалежні бізнеси, а також ввічливу, нову сучасну патрульну поліцію.

Є й інші не такі помітні зміни.

Система електронних закупівель ProZorro вже зекономила сотні мільйонів доларів. Понад 100 тис. чиновників уже подали електронні декларації про своє майно та доходи — безпрецедентний крок вперед та прозорості в уряді. Україна запровадила нову конкурсну процедуру обрання суддів, включаючи суддів Верховного Суду.

Зміни в дозвільній документації, оподаткуванні та перевірках спростили ведення бізнесу і суттєво його оптимізували. Завдяки децентралізації дедалі більше повноважень приймати рішення переходить до українців та

їхніх лідерів на місцях. І перелік цим не вичерпується. Це перетворення, які ще три роки тому здавалися недосяжними. Вам варто пишатися.

По-третє, слід очікувати несподіваного. Зміни ведуть до невизначеності, а невизначеність — це важко. Нам не подобається, коли ми не знаємо, як усе буде далі. Але в одному ми можемо бути впевнені: відносини між США та Україною залишатимуться такими ж міцними, як завжди. Чому? Через спільність наших цінностей і наше розуміння, що демократична й заможна Україна відповідає найкращим інтересам Сполучених Штатів.

Майбутнє України — в хороших руках, в руках покоління, народженого вільним. Молоді українці розумні, згуртовані та рішучі. Вони відкриті до західного світу, мають хорошу освіту і прагнуть змін. Вони виявили прагнення до громадянської активності й волонтерства.

Вони — майбутнє України.

Дехто з вас час від часу може відчувати розчарування або сумніватися в тому, що одна людина може щось змінити. Із цього приводу Мартін Лютер Кінг сказав: «Якщо я не можу робити великих справ, то можу робити малі, але у величній спосіб». Кожна людина може щось змінити по-своєму, а сума ваших колективних дій творитиме нову Україну — соборну, вільну, мирну.

Тож... дозвольте завершити закликом до дії. ...Прийміть рішення про подальші рішучі кроки. Заради майбутнього України і нашого спільного майбутнього як партнерів та друзів. Заради реформ та прогресу. Прийміть рішення відкинути скептичний настрій і далі рухайтесь вперед. «Ходімо далі, далі слава, А слава — заповідь моя», — написав Тарас Шевченко в поемі «Доля». Слова написані давно, але дуже актуальні.

Тож рухайтесь далі, і Сполучені Штати як партнер не забаряться з підтримкою.

Слава Україні!

Марі Йованович,
посол США в Україні.

Women's Work: Honoring Women in the U.S. Military

by Anna Krawczuk, UNWLA Honorary President

The road to equality for American servicewomen has not been easy, but despite the barriers, we now have women generals and high-ranking servicewomen in all branches of the U.S. Armed Forces. We also have recognition and a WIMSA (Women in the Military Service for America) Memorial at Arlington National Cemetery that was officially dedicated in 1997. A Ukrainian American WWII US Navy Veteran, PN1 Dorothy Sodomir Budacki of Ohio, was among the celebrants cutting the ribbon at that dedication almost 20 years ago. Dorothy, whose portrait is prominently displayed at the memorial, was a member of UNWLA Branch 12 in Ohio. Other UNWLA members who have served in the U.S. military are LTC Oksana Xenos, USA (Ret), LTC Inia I. Tunstall-Yevich, MD, USA (Ret), US Air Force Capt Daria H. Rusyn, USN LT Marta Biskup, DDS, USA Capt Maria Daniv, and LCDR Bodhanna Prynada Gott, USN (Ret) whose brother Iwan served in the US Army, and whose mother, Rose Prynada, was a Ukrainian Insurgent Army (VPIA) veteran.

Vira Homick, Lt Andrew Turo, USN Lieutenant Commander Stephanie Ann Homick Turo, and Joe Homick

One recent addition to this honorable contingent is Stephanie Ann Homick Turo, USN, who, on January 3, 2017, was officially promoted to the rank of Lieutenant Commander by Admiral Phil Davidson of U.S. Fleet Forces, at U.S. Fleet Forces Command in Norfolk, Virginia. Her husband LT Andrew Turo and her parents Joe and Vira Homick shared this great moment. Stephanie (Nasha Stefcia) is a graduate of the U.S. Naval Academy and has been serving as commissioned naval officer on active duty since May 25, 2007. She joined UAV Post 40, North Port, Florida, on July 2, 2009, where her grandfather, U.S. Army Korean war veteran John Homick was a member. Stefciu, you made us very proud and we congratulate you on your promotion.

Editor's note: *The author has been a member of the UNWLA since 1964. A founding member of UNWLA Branch 86, she is currently a member of Branch 98. She served as UNWLA National President for two terms (1993 to 1999) and currently holds the title of UNWLA Honorary President. She and her husband Bernard have both served in the U.S. Army and are active members of Post 30 of the Ukrainian American Veterans (UAV). Anna Krawczuk served as the UAV's National Commander from 2004 to 2008, the first servicewoman to be elected to this post.*

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСІНЬОМУ СЕМЕСТРІ 2016-2017-ГО АКАДЕМІЧНОГО РОКУ

Під час осіннього семестру 2016-2017-го навчального року в Лекторії СУА відбулося чимало проєктів, що мають суттєве значення для розвитку та координації досліджень і викладання в жіночих студіях в Україні. Так, за сприяння Лекторію студенти УКУ мали змогу прослухати кілька цікавих навчальних курсів та відвідати різноманітні лекції, що стосувалися досліджень жіночої тематики.

Зокрема, спецкурс «Проблема емоційного вигорання педагогів (жіночий вимір)» для студентів магістерської програми з соціальної педагогіки прочитала докторка педагогічних наук Наталія Мачинська. *(Тут і далі у тексті залишаємо фемінітиви як «докторка», «кандидатка», поділяючи бажання автора статті плекати гендерну чутливість в українській мові. – Ред.)*

Вона звернула увагу, що більшість педагогів-жінок зазнає сильного стресу, який і є причиною синдрому «професійного вигорання». Проблематика курсу має суттєве значення у сучасному житті і, як з'ясувалося, є близькою для студентів віком 20-25 років. У своїх письмових роботах студентки писали про вплив стереотипів на формування поведінки особистості та вибір професії; про ролі і стереотипність реклами; досліджували формування гендерних уявлень в залежності від сімейних цінностей та уявлень, закладених у дитинстві. Також дуже корисними виявилися практичні зайняття щодо стресостійкості та готовності до подолання емоційних бар'єрів в особистому та професійному житті.

Цікавий напрям жіночих студій було висвітлено у ще одному навчальному курсі «Жінки і війна: специфіка досвіду і його репрезентації», який для студентів-істориків 3 – 5-х курсів прочитала кандидатка історичних наук Марта Гавришко. Дослідження стосувалося воєнних подій у період від Першої світової війни у ХХ ст. до сучасних військових дій на Сході України. У ході курсу студенти переглядали фільми на проблемні теми з подальшим їх обговоренням, проводили дискусії, дізнавалися про ролі та функції жінки під час війни, з'ясовували, як війна змінює буденне життя жінки, впливає на її світогляд незалежно від віку, освіти або соціального статусу. Слухачі курсу проводили також власні дослідження

Відкрита лекція проф. Олі Гнатюк.

Сестра Ігнатія Гаврилик під час лекції.

Марта Гавришко читає лекцію.

на теми «Участь жінок у Першій і Другій світових війнах», «Життя жінок в окупації», «Жіночі долі в часи Голокосту», «Репрезентації жіночих образів у кінематографі», «Усні джерела та мемуари як джерело вивчення жіночого досвіду».

Про мистецьке життя міжвоєнного та повоєнного Львова та ролі жінок в його становленні можна було дізнатися під час відкритих лекцій д-ра Олі Гнатюк, відомої перекладачки,

громадської діячки, професорки Центру східноєвропейських досліджень Варшавського університету та НаУКМА.

15–16-го вересня в рамках Лекторію СУА говорили про неординарних мисткинь – Ярославу Музику, співзасновницю Асоціації незалежних українських митців, Маріт Рейх-Сельську та Дебору Фогель. Ще на одній лекції Оля Гнатюк, спираючись на трагічну постать письменниці Ольги Дучимінської та її повоєнне оповідання «Еті», акцентувала увагу на проблемі пам'яті про війну та Голокост.

Богословський і церковно-історичний аспект, пов'язаний з жіночими студіями, представила сестра Ігнатія Гаврилик ЧСВВ (Чин Святого Василя Великого). Під час відкритої лекції 25-го жовтня вона розповіла про маловідому тепер постать св. Макрини Молодшої – учительки та наставниці Великих Кападокійців. Як підсумувала доповідачка, не варто знецінювати ролі жінок в історії Церкви, оскільки «за трьома великими кападокійськими єрархами, святителями IV ст. Василієм Великим, Григорієм Богословом та Григорієм Ниським – стояла жінка, яка своєю вірою, невтомною працею та тихою молитвою плекала цілу спільноту – Макрина Молодша, старша сестра Григорія Ниського, його друг, вчитель і наставник».

Дуже актуальною виявилася проблематика лекції «Жіночі назовники на перехресних стежках влади, ідеології та (мовної) політики», яку прочитала 7-го грудня кандидатка філологічних наук Олена Синчак. А вже останніми роками в українському просторі стрімко зросла вага фемінітивів – назв на означення жінок за професією, видом діяльності, соціальним статусом та ін. Однак ми все ще вагаємося, як доцільніше назвати жінку: професор чи професорка, керівник чи керівниця, психолог чи психологиня? Лекторка звернула увагу на соціокультурні аспекти суперечливих нормативних практик, коли фемінітиви активно вживають у ЗМІ та літературі, водночас витісняючи з літературної норми, і яким чином можна подолати тенденцію уникати жіночих назв.

Також в осінньому семестрі в рамках нашого Лекторію відбулася презентація перших підсумків дослідницького проекту з усної історії в пам'ять Лесі Кизик «Українські жінки у військовому конфлікті на Сході України 2014 – 2016 рр.». Зокрема, 14-го грудня 2016-

У РІДНОМУ КРАЇ

Одна Батьківщина, і двох не буває,
Місця, де родилися, завжди святі.
Хто рідну оселю свою забуває,
Той долі не знайде в житті.
У рідному краї і серце співає,
Лелеки здалека нам весни несуть.
У рідному краї і небо безкрає,
Потоки, потоки, мов струни, течуть.
Тут мамина пісня лунає і нині,
Її підхопили поля і гаї.
Її вечорами по всій Україні
Співають в садах солов'ї.
І я припадаю до неї устами,
І серцем вбираю, мов спраглий води.
Без рідної мови, без пісні,
Без мами збідніє, збідніє

земля назавжди!

М. Бакая,

з щомісячника «Бористен».

го р. попередні результати дослідницького проекту представили кандидатка історичних наук, доцентка катедри історії та соціології ЛНУ ім. І. Франка Тетяна Лапан та кандидатка історичних наук, молодша наукова співробітниця Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України Марта Гавришко.

Вони здійснили анкетування 32 учасниць АТО, проте дослідження не стосувалося жінок із окупованих територій. Хоча проект ще триває, уже можна зробити певні висновки. Зокрема, початком війни для більшості респонденток є час від початку Майдану. А вже саме звідти багато з них поїхали в АТО. Дослідниці також висвітлили основні виклики, з якими стикається жінка на війні, серед яких і нерозумінням з боку близьких, чому вона йде на війну. Часто війна стає викликом для єдності сімей. Болісними є проблеми полону, гендерної дискримінації, сексуального насильства, повоєнної реабілітації. Однак найважчим моментом завжди стає втрата побратимів і по-сестер, а ще болючіше сприймається каліцтво. З іншого боку, війна змушує жінок переглянути ціннісні орієнтири і для багатьох з них створює нові можливості й сенси.

Галина Теслюк

Координаторка Лекторію СУА

ПРО ДЕРЖАВНІ СВЯТА В УКРАЇНІ ТА ВИХІДНІ ДНІ

Відколи існує відроджена Українська держава, не вщухають дискусії навколо державних свят. Які свята мають бути державними в Україні? Чи національні свята будуть державними? І на які свята встановлювати вихідні дні?

На різних рівнях – від Верховної Ради і до повсякденного побуту – висловлюються різні точки зору на такі питання...

Здається, що нарешті українське суспільство підійшло до вирішення цієї проблеми на державному, законодавчому рівні. Вже не викликає сумнівів, що найважливішими святами для Української Держави є День Незалежності та День Конституції. І закономірно, що це – вихідні дні. Вельми справедливою була ініціатива встановити державним святом і неробочим днем День захисника України у споконвіків значимий для України день 14-го жовтня, що за ініціативою Президента Порошенка 5-го березня 2015 р. ухвалила Верховна Рада України.

Проте дуже неоднозначно сприймає суспільство ініціативи скасування деяких дотеперішніх державних свят, що відзначаються в Україні, хоч по суті не мають ніякого логічного відношення до України і є рецидивами комуністичної ідеології. Дивно, що багато наших громадян так чіпляються за ці «традиційні» свята, не вникаючи в їхню суть і не задумуючись над тим, що негоже стільки неробочих днів мати в державі, що переживає економічно важкі часи.

Мене, як жінку, дивує й непокоїть ставлення багатьох сучасниць до свята 8-го березня. Хочеться спільно задуматися, що можемо почерпнути у цей день, чим може збагатитися український дух у таке свято.

8 березня

Відзначати восьме березня, як день жінок, запропонувала Клара Цеткін у 1910-му р. на конференції жінок-соціалісток у Копенгагені. Її підтримала Роза Люксембург, і конференція проголосила восьме березня Міжнародним жіночим днем. З подачі комуністичних діячок цей день, який має певну традицію єврейського національного свята, було зведено до рангу міжнародного свята. Проте воно не дуже прижилося у світі... Але Україна, продовжуючи вірнопідданство кому-

ністичній ідеології, далі святкує його як державне!

Ідея належного пошанування жінки, розуміння її ролі в суспільстві та виявлення вдячності за ту визначальну роль – надзвичайно важлива й благородна. Але це повинно здійснюватися повсякчасно, щоденно, круглорічно, а не лише один день у році. Коли ми призначаємо для вшанування жінок лише один день в році, то тим самим автоматично всі решту днів призначаємо для вшанування чоловіків. А це не справедливо і не цивілізовано. І суперечить українським традиціям, українській ментальності.

В Україні споконвіків так велося, що жінки були шанованими в суспільстві, користувалися багатьма правами і повагою, чого не було в інших народів, зокрема, в наших північних сусідів. Це особливо переконливо описала Леся Українка у своїй драматичній поемі «Бояриня», і за ту незаперечність разючої відмінності у ставленні до жінки в Україні та в Росії цей твір був вилучений із усіх зібрань творів поетеси. А постать самої Лесі Українки – це якнайкращий доказ величчя української жінки. Не дуже багато чоловіків у всьому світі можуть дорівнятися їй своїм інтелектом і силою духу. То, може, краще усією державою святкувати річницю Лесі Українки?

Та ментальність наших московських сусідів за час трьох століть надміру «тісного й гарячого сусідства» значно знищила нашу культуру, зіпсувала українську ментальність у ставленні до жінок... Чи аж настільки, що тепер мусимо тягнутися до «жіночого свята», доречного в суспільствах, де жінка поневолена, але зайвого і навіть принизливого, на мій погляд, у нас? Вважаю, що святкувати день жінок чи день чоловіків – це примітивно й безглуздо... Подякуймо Богові за створення чоловічого та жіночого начал, а самі думаймо, як збагачувати свою духовну сутність, а не бути такими бездумними й мізерними!

До того ж у березневі дні ми зобов'язані відзначати роковини нашого великого Кобзаря й Пророка Тараса Шевченка. І ці дні хочеться мати державним святом!

Роковини Тараса Шевченка

Роковини цієї феноменальної людини, яка внесла незрівнянний, неоціненний вклад у розвиток української нації, повинні спонукати

всіх думаючих українців звернутися серцями до дум і сентенцій нашого Великого Кобзаря, якого воістину можемо сприймати як Пророка, волею Всевишнього посланого для українського народу. Що феномен Шевченка дарований українцям самим Всевишнім Творцем – видно неозброєним (лише не упередженим!) оком. Вистачить лише згадати про обставини, в яких він народився та жив, і порівняти із висотою, на яку піднісся його дух. Адже ні генетичні задатки, ні оточення (тобто те, що ми звемо об'єктивними факторами) не причинилися до розвитку його небувалих талантів. Тут мусив втрутитися лише перст Божий!

«Він був сином мужика – і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком – і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком – і вказав нові світлі й вільні шляхи професорам і книжним ученим», – писав інший український геній Іван Франко. Високе мистецтво Шевченка із його глибинною щирістю є не лише мистецтвом, а відбиттям справжнього життя України, а також дієвим, пророчим дороговказом для служіння українців своїй Вітчизні.

Задумуватись над тим необхідно. І дуже доречно й зручно було б це робити у державне свято Тараса Шевченка! Показати, що держава здатна оцінити феномен Шевченкової любові до України та старається жити згідно з його заповідями. Статус державного свята сприяв би цьому.

1-го травня

І зовсім зайвим і безглуздим видається День міжнародної солідарності трудящих, чи як його ще звать – День праці. А святкують його аж два дні!

Походження Дня солідарності трудящих нерозривно пов'язане з боротьбою в минулому столітті за коротший робочий день, яка почалася практично з появою фабричної системи виробництва в США.

Головними причинами перших страйків у країнах були: мізерна заробітна плата, вимоги коротшого робочого дня та виборювання права на створення робітничих організацій. Чи ми тепер маємо такі потреби, чи того вимагаємо 1-го та 2-го травня? То навіщо нам ті два неробочі дні? Одним для праці на власних городах, а іншим для байдикування й пиятики? І це має оплачувати держава?

Хто хоч трохи вболіває про державні інтереси, повинні припинити це безглузде святкування.

Святкуймо, але так, щоб свята були святами для душ і сердець. Нехай свята піднімають наш патріотизм і високий дух, а не служать лише нагодами для галасливих розваг і наслідування чужих традицій!

*Лідія Купчик,
м. Львів.*

Тарас Шевченко

ДОЛЯ

Ти не лукавила зо мною,
Ти другом, братом і сестрою
Сіромі стала. Ти взяла
Мене, маленького, за руку
І в школу хлопця одвела
До п'яного дяка в науку.
«Учися, серденько, колись
З нас будуть люде», – ти сказала.
А я й послухав, і учивсь,

І вивчився. А ти збрехала.
Які з нас люде? Та дарма!
Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли; у нас нема
Зерна неправди за собою.
Ходімо ж, доленько моя!
Мій друже вбогий, нелукавий!
Ходімо далі, далі слава,
А слава – заповідь моя.

РІК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

В Україні 2017-й рік проголошено Роком української революції 1917 – 1921 рр.

22 січня 2016-го р., у День Соборності України, Президент України Петро Порошенко підписав відповідний Указ «**Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років**». Це особливо значаємо спробу легалізації першої української Незалежності – 22 січня 1918-го р. було підписано IV Універсал Центральної ради, який утверджував незалежність нашої держави – Української Народної Республіки. «Це саме про ті часи, коли український народ поставив на порядку денний своє право на незалежне життя. Коли ми окреслили своє місце на політичній карті Європи», – сказав у зверненні П. Порошенко. (Переглянути Указ можна за посиланням <http://www.president.gov.ua/documents/172016-19736>).

Одну з ключових ролей в Указі віддано Українському інституту національної пам'яті, який разом із Національною академією наук України та представниками громадськості розробив Перелік найважливіших пам'ятних дат і визначних діячів Української революції 1917 – 1921 рр.

«Цей Указ – елемент віднайдення Україною себе в минулому. Тяглість поколінь борців за незалежність України тепер підтверджена не тільки Законом «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті», а й цим Указом... Ці два документи – свідчення переосмислення витоків української державності» – поділився своїм баченням історик, Голова Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович. – Символічно, що це відбувається на 25-му році незалежності... Зараз важливо пояснювати українцям і світу, що Україна – держава з давньою історією, яка постала в результаті боротьби, а не просто утворилася після розвалу Радянського Союзу. Навпаки – союз розпався через діяльність визвольного руху українського та інших народів». Події 1917 – 21 рр. говорять нам про рішучість нашого народу, про його постійне бажання здобути незалежну державу. Історик підкреслив: «На початку XX століття світ побачив суверенну державу – Україну, якій не судилось вистояти у світовому військовому катаклізмі. Проте визвольний рух за відновлення державності не спинився: Україна

знову стала незалежною. З 1991-го року – назавжди».

Український інститут національної пам'яті, Національна академія наук України та представники громадськості пропонують у Рік української революції згадати такі ключові сім дат:

22 січня 1918-го р. – проголошення незалежності Української Народної Республіки;

1 листопада 1918-го р. – день «Листопадового чину» (Листопадової революції) – повстання у Львові, в результаті якого постала Західноукраїнська Народна Республіка;

15 березня 1939-го р. – проголошення незалежності Карпатської України;

30 червня 1941-го р. – проголошення Акту відновлення української державності;

16 липня 1990-го р. – ухвалення Деклярації про державний суверенітет України;

24 серпня 1991-го р. – проголошення Акту незалежності України;

1 грудня 1991-го р. – Всеукраїнський референдум на підтвердження Акту проголошення незалежності України від 24-го серпня 1991 р.

У рамках «Року української революції» в Україні передбачається комплекс заходів. Плянуються установка пам'ятників і пам'ятних знаків, проведення тематичних виставок архівних документів, речей і фотоматеріалів, а також оновлення діючих експозицій музеїв, публікація наукових праць, збірників документів і матеріалів, енциклопедичних, довідкових та інших видань, присвячених 100-річчю подій Української революції 1917 – 1921 рр.

Президент України доручив закінчити проектування і спорудження в Києві монумента Соборності України, урочисте відкриття якого заплановано на 100-річчя проголошення Акту Злуки Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки 22-го січня 2019-го р. У намірах – перетворити Аскольдову могилу в Києві в заповідну територію, зняти документальні фільми та облаштувати інші місця, що пов'язані з подіями тих років. «Ця робота дуже важлива в питанні національної безпеки України. Це протистояння мітам, які поширює агресор, мітам «руського міра» про те, що нібито Україна виникла з уламків Радянського Союзу, нібито Сталін об'єднав її в сучасних кордонах», – прокоментував Указ

заступник голови Адміністрації Президента України Р. Павленко.

Указом також передбачається: проведення тематичних міжнародних наукових конференцій, науково-практичних конференцій, круглих столів; організація тематичних інформаційних, навчально-виховних, культурно-мистецьких та інших заходів, спрямованих на донесення інформації про події Української революції 1917 – 1921 рр.; проведення тематичних виставок архівних документів, речових пам'яток і фотоматеріалів, а також оновлення діючих експозицій музеїв; створення та демонстрація на каналах телебачення документальних фільмів, присвячених подіям Української революції 1917 – 1921 рр.

Також в Указі передбачено випуск в обіг серії поштових марок і конвертів, присвячених 100-річчю Української революції та виготовлення і випуск в обіг серії ювілейних монет на відзнаку 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 рр. (характеристика монет: *номінал* – 5 грн; *склад сплаву* – мідь, нікель, цинк; *діаметр* – 35 мм (приблизно 1,4 дюйма), *тираж* – 35 000, зокрема 10 000 у сувенірній упаковці).

Окрім того, буде знято документальні фільми, які транслюватимуть на загальнонаціональних та регіональних телеканалах. Передбачається, що відповідні інформаційні матеріали про ролі Української революції 1917 – 1921 рр. у європейській та світовій історії мають поширюватися і за кордоном.

В Указі Президента є звернення і до Міністерства закордонних справ України з проханням забезпечити проведення заходів з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 рр. закордонними дипломатичними установами України. До них залучатимуться і представники української громадськості за кордоном.

Також в Указі можна прочитати і про інші заходи вшанування традицій боротьби за незалежність і соборність України та військової доблесті захисників рідної землі. Для глибшого та детальнішого вивчення та розуміння історичного значення подій, пов'язаних з визвольною боротьбою початку ХХ ст., утвердженням української державності у формі Української Народної Республіки, Української Держави і Західноукраїнської Народної Республіки, у різних регіонах України та зарубіжжя затверджують плани заходів.

Союз Українок Америки також не повинен бути осторонь, але активно долучитися до відзначення 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 рр. і вшанування пам'яті її учасників на теренах США. У наступних журналах «Наше життя» ми будемо друкувати історичні відомості про Українську революцію, зокрема і про ключові сім дат, що її стосуються, висвітлюватимемо її етапи, аналізуватимемо причини подій і їх наслідки, розмірковуватимемо над тим, чому «революції» не привели до тривалої незалежності України тощо. З особливою бережністю поставимося до Ваших, шановні читачі журналу, розповідей про події, в яких брали участь члени Ваших родин, або події, учасниками (спостерігачами) яких були Ви особисто, і які є свідченням становлення української незалежності.

Сподіваємося, що підтримуючи ініціативу Президента України, округи та відділи СУА також запланують заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 рр. Бо серед наших членів є багато тих, які мають що розповісти, володіють великим багажем відомостей, переповнені спогадами про далекі, але важливі етапи життя України та які охоче поділяться цим з іншими.

Серед заходів можуть бути: зустрічі, бесіди, семінари, дискусії з роздумами про Українську Революцію та перші кроки до національної державності; створення історично-патріотичних альбомів «Історія, олюднена постатями союзянок»; виставки-спогади друкованих видань (книги, газети, журнали тощо) з описуванням подій (спогадів) минулого; фото-виставки визначних діячів, зокрема і жінок, Української революції; виставки архівних документів, якими володіють імігранти з України; зустрічі-спомини про події минулих років; історичні читання про визначних діячів і борців за українську національну ідею; історико-правовий екскурс у час спроб українського державотворення; ознайомлення з художніми творами, що висвітлюють події Української революції; вшанування пам'яті патріотів доби Української революції; вшанування героїв УПА і визнання їх ролі у завоюванні незалежності України тощо.

Лариса Тополя, редактор.

By the time you receive this issue of *Our Life*, the registration deadline for participation in the XXXI Convention of the UNWLA will have passed (March 1, 2017). We sincerely hope that we will be greeting many of you—delegates, members, and OL readers to this exciting event. Our branches' work since the 2014 UNWLA Convention has been intense, and the focus on Ukraine has been very productive as past issues of OL and reports in our Convention book illustrate. Together we've lived through the ups and downs of the evolving events in Ukraine since 2014, urging our government representatives to support Ukraine's efforts toward democracy, providing humanitarian support to the wounded and the families of the fallen, all while continuing with our organization's mission here in the United States.

The chosen XXXI Convention slogan is "Our membership—our strength!" This slogan identifies the foundation and reason for our joint successes of the past 3 years but also points out possibilities for the future. Each of our members offers her own talents to our joint effort, and it is because of these individual diverse talents and generous hearts that our achievements have been so broad, so meaningful.

On page 34 of the convention book of UNWLA's 3rd Convention held 80 years ago in 1937, we find a statement issued by the National Board: "Members of the UNWLA should, at every opportunity, propagate information about our organization across these United States. There should not be one Ukrainian community without a branch of the UNWLA!" An ambitious statement but a lofty and very attainable, goal! Each UNWLA Convention offers a tangible view of what a union of women of Ukrainian descent "looks like," the energy it exudes, and its possibilities!

It was a pleasure to witness the impressive talent of the National Symphony Orchestra of Ukraine (NSOU) at one of its concerts as part of a 40-venue 2017 tour of the United States. My husband and I attended the concert in Troy, New York, on February 16. The NSOU has a long and remarkable history since its founding in 1918. As the NSOU website notes: "On the 28th of November

1918, the newspaper 'Derzhavny Visnyk' published the Decree of the Council of Ministers of Ukraine about the creation of the Public Symphonic Orchestra named after M. Lysenko. One of the first concerts of the orchestra in December 1918 was dedicated to the works of M. Lysenko . . . symphonic fragments from his opera *Taras Bulba* . . . orchestral work was highly commended by the musical critics."

Fittingly, the grand finale of the Troy concert was a piece from *Taras Bulba*. Ukrainians in the audience were overwhelmed with pride and demonstrated this with standing ovations. The *Times Union* newspaper echoed this sentiment with glowing reviews.

The very next day we attended a presentation at Vassar College. Entitled "The Tragedy of Ukraine," the program was hosted by the Vassar's Department of Russian Studies and featured a professor from the University of Rhode Island, an academic "specializing in Russian and Ukrainian affairs." Sadly, the presentation was completely biased as the speaker laid out a theory that Russia is being entirely misunderstood and was and is not involved in any of Ukraine's current problems (which he, moreover, identified as being self-inflicted). He placed no responsibility on the Russians for the war in Donbas and asserted that the dissatisfaction of the residents of eastern Ukraine had preceded the events at Kyiv's Maidan. Avoiding the term "separatist" altogether, he also contended that the forces in eastern Ukraine are Ukrainians "rebellious," and he entirely ignored the forcible takeover of Crimea, concluding that this usurpation of Ukrainian territory was "the will of the people."

Voicing other blatant "inaccuracies," the professor denied that Putin viewed the collapse of the Russian empire as "the greatest geopolitical catastrophe of the century" and that Putin had identified eastern Ukraine as "Novorossiia." Yet both comments had been clearly reported in the American press. The speaker also claimed that Ukraine is the party at fault for not abiding by the Minsk agreement. He was reluctant to address any of our questions and seemed somewhat disturbed by our presence.

This single event raises a question: How much distorted disinformation about Ukraine and Ukrainians is being presented to students across this country? Addressing such disinformation continues to be one of the UNWLA's important assignments. Please be vigilant, and do not stay silent!

BORDERS, BOMBS, AND . . . TWO RIGHT SHOES

World War II through the Eyes of a Ukrainian Child Refugee Survivor

In December 2016, UNWLA Member at Large Dr. Larissa Zaleska Onyshkevych, published a book of reminiscences, a memoir of World War II, as experienced by a child in Ukraine and then as a refugee in Slovakia, Austria, and Germany. Printed by CreateSpace (an Amazon.com Company), the 222-page book depicts daily life under two dictatorial regimes, Soviet and then Nazi. Dr. Onyshkevych's book describes a devastatingly painful time in history and provides information about interrogations, arrests, and threats of executions, sheltering of Jews, a Nazi internment camp, and postwar threats of repatriation. Also included is a detailed description of life in postwar DP (displaced persons) refugee camps and how this experience affected young students psychologically, academically, and later professionally. While the book describes the horrors of these years, the author stresses the positive experiences that she had and saw along her journey, placing special emphasis on the kindness of many friends, as well as quite a few strangers, who often went out of their way to help the refugees.

The book includes 30 pages of notes, which provide historical background related to the events described; there are also numerous sketches by the author's friends (people who lived through similar

experiences), 5 maps, 78 photographs, assorted documents, two timelines (one related to historical events and the other to the family's odyssey), a glossary, and an index of names. An excerpt from **Borders, Bombs, and . . . Two Right Shoes** follows.

BORDERS, BOMBS, AND . . . TWO RIGHT SHOES

Chapter 5: Was I to be the 6,000,001st Victim?

(OR: The Case of the Grey Umbrella with a White Crocodile Leather Handle)

In 1939, the Halychyna (or Galicia) part of western Ukraine had a population of close to 6 million. Out of that number, almost 4 million were Ukrainians (approx. 65%), a million were Poles (16.5%), 600,000 were Jews, and 49,000 were Germans and others. But in the cities, the proportion was different. In my town, Stryi, the population of 30,000 plus, consisted of almost equal parts of Ukrainians, Poles, and Jews.

For children, access to education kept changing depending on the ruling foreign regime. In the first four grades, the education was mostly in the native language of the children, while in the secondary schools, students had to attend Polish schools with some Ukrainian courses. By 1930, the Polish administration reduced the number of Ukrainian schools, gymnasia, and teachers' seminaries to just a few, mostly private ones.

During the Nazi/German occupation, most of the Jewish population of Stryi was forcibly relocated to one part of the city. It was then that I heard the word *ghetto* for the first time, and initially did not really grasp its significance.

There were announcements all over the city forbidding non-Jews to provide shelter to Jews, who, instead, were to live "in specially created Jewish housing areas" of the city, i.e. the ill-famed *ghettos*. *Those who provided food or shelter to Jews were to be punished by death.*

When I was about 7 or 8 years old, one Sunday morning I was on my way to our school, where all students and teachers usually gathered before going to church in an organized manner; such a meeting was called *exorta* (from the Latin, a preparatory talk). On that day I was a little late, and as I rushed by the old Jewish quarter to get to

school, four men in uniform stopped me quite unexpectedly. Later, I learned that two of them were Nazi Gestapo policemen, and the other two were local Jewish militiamen (working for the *Judenrat*, or Jewish Council, in the ghetto). The Gestapo asked me, “*Bist du eine Jüdin?*” [Are you Jewish?]. I knew enough German already to answer “*Ich bin eine Ukrainerin*” [I am Ukrainian]. But the Jewish militiamen kept insisting that they knew me and that I was definitely Jewish. I have no idea why the militiamen wanted to count me as a Jew; if a Jew was found outside the ghetto, a most severe punishment was handed out, quite often death.

The men in uniform started taking me with them, when a storeowner, where we often shopped, Mr. Rak (I don't remember his first name), passed by. The Gestapo stopped him and demanded to see his passport; then, they asked him if he recognized me. He said that he knew my whole family, and stated my name and nationality (this was always a requirement with them). After several more exchanges of questions and answers, the Germans released me with a comment to Mr. Rak: “We filled our Ukrainian quota for the day, so you and the girl can go.” That is what he related later to my parents.

This was my first brush with a threat of execution.

The next day, Mother took me to the Stryi town hall to get my very own passport with a photo. Passports stated the nationality (e.g. Ukrainian, Polish or Jewish) and religion of the holder. As we were waiting for my papers to be processed, an attorney working there, who knew my mother, came to say hello and invited us to his office, where citizens usually came for various permits. As we sat there, the man talked to us about a particular permit, and kept writing something and handing small pieces of paper to my mother, while at the same time indicating with his finger to be quiet. That attorney was aware that the Nazis listened to every word uttered there, so writing notes was the only way to communicate personal or secret information. I learned later, that in the notes, he pleaded with my mother to help another mother, who had a girl my age. He proposed a specific plan, which my mother would have to follow the following day.

Mother agreed. At the end of the meeting with the man, I received my passport and was told to carry it with me at all times. I was very proud of it; certainly none of my friends had one! On the top page, the letter “U” (for “Ukrainian”) was displayed in bold print, and inside was my photograph.

The next morning, Mother unexpectedly asked if I would like to have a sister my own age. I was thrilled with the idea and eagerly replied that it was always my dream to have a sister. Mother then warned me that in order to make this happen, I had to do exactly as she would instruct me, because it was wartime and we had to be extra careful what we were doing and how. Then we left to go to a pharmacy, which stood on the corner of two streets delineating the Jewish ghetto. The pharmacy was still open to all citizens. Mother told me that once we were inside the store, I would need to take off my coat and wait until a little girl (my future sister!) would put it on, and then she was to *walk out with* my mother. I was to follow by myself, five minutes later, with no coat, but with *my passport* in my pocketbook. It was just like a weird game.

I was dressed in a light spring coat. Once inside the pharmacy, after Mother exchanged a few words with the pharmacist, he told her that the mother of my “future sister” came to the arranged meeting a little early and informed him that she had thought it over, and that actually she lost her nerve, and could not part with her daughter, even though it possibly meant saving her life. She was very grateful for the risk that my family took, and as a gesture of gratitude, left us a grey umbrella with a white crocodile leather handle in the shape of a fox's head. To this day, I think I can almost feel the slightly rough texture of that unusual white leather handle.

For many years, through all the strange events that World War II brought on us, somehow I was able to hold on to that umbrella from the unknown woman. And I often wondered whether her little girl managed to survive the Holocaust.

There were strict orders from the Nazis not to hide any Jews or other people for whom the Nazis were looking. The punishment was death! This would also apply to the whole *family* of the person providing shelter! It took me several decades to comprehend the risk to our whole family that my mother took in trying to save that little Jewish girl, whom we never even met, whose name we never found out. Nevertheless, my parents felt that they had to do the right thing. One of every four Ukrainian families, whom I knew, also took such risks. But there are no known records of how many were successful, how many perished for doing this, or even how many were misidentified as being Jewish, just as I was on that day.

EUGENIA'S ANGEL

by Eugenia Lokot Kowalska

My life and the lives of my family members were torn apart by World War II. In March 1944, my family and I left our quiet lives in the western part of Ukraine soon after the front line of the German army was only 14 kilometers from my home. I was only 21 years old, the youngest of three. We traveled with horses, a wagon, and our beloved cow “Nyanka.” This journey through Eastern Europe eventually brought us to American occupied Bavaria in 1945.

One day, a young American soldier stopped by our apartment with a friend we knew. My older brother told me, “Tell him that we have an uncle in America.” The soldier did not speak Ukrainian or German, and I could not speak English, but somehow he understood what I was trying to tell him. He asked us where in America my uncle lived. I told him I didn’t know. He took our address in Ansbach and my uncle’s name. We never saw the soldier again.

I call this American soldier my angel. He came to give us hopes in a war torn Europe, displaced from our homeland. He was very smart for his young age. He placed an advertisement in the *New York Times*. In no time, we received a letter from my uncle. My uncle sponsored our immigration, and we arrived in America on June 19, 1949.

After starting our life in America, I asked my uncle how he found us. He answered that he was reading the *New York Times* one day and spotted an advertisement that stated a family in Germany was looking for family in America. He then wrote a letter to our address in Germany.

I feel very fortunate that I was able to immigrate to America where I could enjoy freedom. My two daughters were born here, educated here, and they too enjoy the freedom all Americans share. I often repeat my story to many people in hopes of finding that American soldier. I wish that I could thank him for helping us start a new life in America.

Editor’s note on the power of serendipity and how things happen

Early in January 2017, I received an email from an email from Dr. Larissa Onyshkevych, whose book about her own WWII saga has been recently published. Dr. Onyshkevych forwarded a brief description/review and an excerpt from her book, along with a couple of photographs (see pages 13-14). During a follow-up phone call, Dr. Onyshkevych and I chatted about other WWII adventures and misadventures, including some I remembered my parents and their friends talking about; we agreed that there is a need for stories about those times to be recorded for posterity.

Not long after this, I received an email from UNWLA headquarters. Attached to the email was a PDF file with a hand-written letter from a Mrs. Teresa Gluch and a copy of the story featured on this page. In her letter, Mrs. Gluch advised that the author of the story was a friend who had passed away in 2012, that both had been members of UNWLA Branch 93 in Hartford, Connecticut, and that Mrs. Kowalska’s story had been sent to her by the author’s daughter Nina, who had translated the story from Ukrainian into English and was interested in having it published in *Our Life*. During a follow-up phone chat I learned that Mrs. Gluch knows my Aunt Luba, who also lives in Connecticut, was part of my own “coming to America” story, and was for many years an active member of the UNWLA. With Mrs. Gluch’s help I was able to connect with Mrs. Kowalska’s daughter Nina by phone, and we had a nice chat about our parents and the odd vicissitudes of life that brought them to America and how important it was to record these stories for posterity, etc. etc. etc.

Almost eerily, the theme of writing down and preserving such stories has recently surfaced in communications with several other people (via email, during phone conversations, or in person over a cup of coffee at a diner or over a glass of merlot at a party). Perhaps this nostalgic trend is a sign of aging (although I prefer to think of it as a sign of maturity and wisdom that comes with maturity—in this case, the wisdom to recognize the importance of these war and post-war sagas and preserve them rather than simply chatting about them). I know several friends and acquaintances who have already embarked on this project; I have also started . . . it is a journey that is well worth the effort. – tsc

Our Life Cover Artist

Painter, graphic artist, muralist, and civic and political activist **Alla Oleksandrivna Horska** (1929–1970) was born in Yalta, but spent her childhood in Leningrad. After her family moved to Kyiv in 1943, she studied with V. Bondarenko at the Republican Art School; in 1954, she graduated from the Kyiv Art Institute. She is the creator of paintings entitled *Prypiat. Parom* (Prypiat. Ferry) *Abetka* (The Alphabet), *Khlib* (Bread), as well as the designer of stage sets for *Nizh u sontsi* (Knife in the Sun) based on a poem by Ivan Drach, Mykola Kulish's *Otak zahynuv Huska* (That's How Huska Perished), and Mykhailo Stelmakh's *Pravda i kryvda* (Truth and Injustice), which were ready for staging but were banned. In 1964, Alla Horska collaborated with Opanas Zalyvakha, Halyna Zubchenko, Liudmyla Semykina, and Halyna Sevruck on a stained-glass panel called *Shevchenko. Matir* (Shevchenko. Mother) for the lobby of the Red Building of Kyiv's Taras Shevchenko University. The panel was destroyed on orders of the Communist party authorities, and Alla Horska was expelled from the Union of Artists of Ukraine.

Horska's works were grounded in the traditions of the Kyiv academic school, folk art, and the Ukrainian avant-garde of the 1920s. An active member of the Ukrainian national-democratic movement of the 1960s, she was one of the founders of the Club of Creative Youth "Contemporary" in Kyiv, a pivotal phenomenon in the Ukrainian "Sixtiers" movement ("shestidesiatnyky") of opposition to the Soviet regime. In the 1960s, Alla Horska produced a gallery of linocut and graphic portraits of Borys Antonenko-Davydovych, Vasyl Symonenko, Ivan Svitlychny, and Yevhen Sverstiuk, as well as a new treatment of the portraits of Taras Shevchenko and Oleksandr Dovzhenko, using graphic art techniques.

A leading members of the dissident movement, Alla Horska, together with Vasyl Symonenko and Les Taniuk, found the burial places of people executed by the NKVD under Stalin in Bykivnia and the Lukianivskiy and Vasylkivskiy cemeteries near Kyiv. She provided assistance to political prisoners and members of their families. In 1968, after she signed the "Protest of 139 Citizens" against the wave of arrests of dissidents, she was expelled from the Artists' Union for the second time.

In November 1970, Alla Horska was murdered in the city of Vasylkiv in Kyiv Oblast. Her artistic legacy consists of dozens of monumental and easel works, many graphic works and sketches.

Celebrating a Life (again).

The May 2016 issue of ***Our Life*** included an article honoring Teklya Husiak, a long-time member of UNWLA Branch 72, on the occasion of her 100th birthday. Penned by Mrs. Husiak's daughter-in-law Carole, the article paid loving tribute to a resilient and strong woman who had endured and survived war, displacement, tyranny, separation from loved ones, and other life vicissitudes with stoic strength and composure. Unfortunately, an error was made as the editors were compiling the year-end index of materials published in OL for 2016: the story was erroneously listed under "Obituaries" when it should have appeared under the last item in the index, "Women in Our World."

I learned of this egregious error in January of this year, via a phone call from Nadia Liteplo (a member of UNWLA Branch 30) who has known Mrs. Husiak for many years and who let me know in no uncertain terms that Mrs. Husiak is alive and well and continues to be an asset to the UNWLA and a dear friend to many. Nadia provided me with the phone number of Mrs. Husiak's son whom I called and who graciously accepted my apology to the entire family and approved my decision to correct the error in this month's issue of OL, noting that his mother reads every issue "vid doshky do doshky" (from cover to cover).

So I end with the hope that she sees this brief message and that my "senior moment" is forgiven. - tsc

---

Reminder from Editors. During May we celebrate our mothers. Each of us has (or had) one and has a unique story to tell about her. In last month's issue you were invited to send short (one or two paragraph) story on the following theme: *The Most Valuable Lesson My Mother Taught Me*. Please type your story in a Word document and submit via email to unwlaourlife@gmail.com. Put your name and "MOM story" in the subject line and include a telephone number where you can be reached. We will print the most interesting/unique stories in the May issue. Deadline is April 5.

Наша обкладинка

Алла Олександрівна Горська (1929 – 1970) – художник, громадсько-політичний діяч, живописець, графік, художник-монументаліст. Творчість митця ґрунтувалася на традиціях київської академічної школи, народного мистецтва, українського авангарду 20-х рр. минулого століття. Народилася в Ялті, навчалася у Республіканській художній школі у В. Бондаренка. Є автором полотен «Прип'ять. Паром», «Абетка», «Хліб», а також ескізів до вистав «Ніж у сонці» за поемою І. Драча, «Отак загинув Гуска» М. Куліша, «Правда і кривда» М. Стельмаха, які були підготовлені до постановки, але заборонені. У 1964-му р. Горська разом із О. Заливахою, О. Зубченко, Л. Семикіною та Г. Севрук виконали вітраж «Шевченко. Мати» у Червоному корпусі Київського університету імені Тараса Шевченка. Але вітраж було знищено за вказівкою партійного керівництва.

У 1960-х рр. у техніці лінориту та малюнку створила галерею портретів – Б. Антоненка-Давидовича, В. Симоненка, В. Світличного, Є. Сверстюка а також графічними засобами дала нове трактування образів Т. Шевченка і О. Довженка. Як одна з чільних діячів руху опору, Горська разом з В. Симоненком та Л. Танюком виявила місця поховань людей, замордованих НКВС, та надавала допомогу політв'язням і членам їхніх родин. Після підписання «Листа-протесту 139» у 1968-му р. її було вдруге виключено зі Спілки художників.

У листопаді 1970-го р. Алла Горська загинула від руки вбивці у Василькові на Київщині. Її мистецький доробок представлений десятками монументальних і живописних творів, великою кількістю графічних робіт, ескізів.

Ліна Костенко.

ЖИТТЯ ІДЕ І ВСЕ БЕЗ КОРЕКТУР...

19-го березня 1930 р. народилася Ліна Василівна Костенко – українська письменниця-шістдесятниця. Батька Ліни переслідували та перед війною кинули в табір. У радянські часи Л. Костенко брала активну участь у дисидентському русі, за що була надовго виключена з літературного процесу. Її збірку «Зоряний інтеграл» заборонили цензурою. Однак письменницю не арештували. Лавреат Шевченківської премії, премії фундації Антоновичів, премії Франческі Петрарки. Лавреат Міжнародної літературно-мистецької премії ім. Теліги, професор Києво-Могилянської академії.

Життя іде і все без коректур.
І час летить, не стишує галопу.
Давно нема маркизи Помпадур,
і ми живем уже після потопу.

Не знаю я, що буде після нас,
в які природа убереться шати.
Єдиний, хто не втомлюється, – час.
А ми живі, нам треба поспішати.

Зробити щось, лишити по собі,
а ми, нічого, – пройдемо, як тіні,
щоб тільки неба очі голубі
цю землю завжди бачили в цвітінні.

Щоб ці ліси не вимерли, як тур,
щоб ці слова не вичахли, як руди.
Життя іде і все без коректур,
і як напишеш, так уже і буде.

Але не бійся прикрого рядка.
Прозрінь не бійся, бо вони як ліки.
Не бійся правди, хоч яка гірка,
не бійся смутків, хоч вони як ріки.

Людині бійся душу ошукать,
бо в цьому схибиш – то уже навіки.

ВІНОК КОБЗАРЮ

На початку весни весь звіт згадує українського поета, письменника, художника, громадського та політичного діяча, фолкльориста Тараса Григоровича Шевченка. Він народився 9-го березня 1814-го р. і судилося йому прожити лише 47 років. Але це були роки напруженої, копіткої та плідної праці. І до тепер немає в Україні подібного таланту, твори якого пережили час, були актуальними для кожної епохи і надихали, закликали до боротьби за свободу, справедливості і волю. Кожне слово Шевченка донині тривожить душу, будить почуття любові до України, змушує задуматися над її долею. Про нього писали і пишуть, про нього складають прислів'я.

Вислови про Тараса Шевченка

* Він був селянський син і став князем в царстві духа. Він був кріпак і став великою силою в громаді людських культур. Він був простак і відкрив професорам і вченим новіші і свободніші степені. Він терпів десять літ від російської воєнщини, а зробив більше для свободи, ніж десять побідних армій. Доля переслідувала його ціле життя, та не покрила іржею золота його душі, не обернула його любові до людства в ненависть, ані його віри – в розпуку. Доля не щадила йому страждань, але не стримала його радості, що була здоровим джерелом життя. Та найкращий, найцінніший дар доля дала йому аж по смерті – невмирущу славу і вічну нову насолоду, яку дають його твори мільйонам людських сердець. (І. Франко.)

* Він перший за свою любов
Тяжкі дістав кайдани,
Але до скону їй служив
без ради, без омани.
Усе знесла й перемогла
Його любові сила.
Того великого вогню
і смерть не погасила. (Леся Українка.)

* Шевченко цілком заслуговує на почесні, якими оточується. Він був більше, ніж

українець – він був державним мужем і громадянином світу. Він був більше, ніж поет – він був хоробрим войовником за права і волю людей. (Ліндон Джонсон, президент США.)

* Тарас Шевченко! Досить було однієї людини, щоб урятувати цілу націю. (О. Вишня.)

* Кобзаря я прочитав ще хлопцем, і він мене дуже вразив своєю високою поезією та народністю в поезії. З першого погляду мені здалося, що Шевченко записує народні пісні, а не складає свої, – така народність його поезії. (І. Нечуй-Левицький.)

* Огненне слово його наскрізь проймає серце не тільки тих, кому близьке було народне горе, а й тих, кому й байдуже було до того. Всі дивувалися красі та силі тієї простої мови, якою Шевченко виливав свої вірші. Увесь світ став прислухатися до його мови, а в Україні його вірші набували благовісного, пророчого слова. (П. Мирний.)

* Коли б мені прийшлося одним словом схарактеризувати поезію Шевченка, то я сказав би: се поезія бажання життя. Свобідного життя, всесторонній, нічим не опутаний розвій одиниці і цілої суспільності, цілого народу, – се ідеал Шевченка, котрому він був вірним ціле життя». (І. Франко.)

Народні прислів'я та приказки про Тараса Шевченка

Слово Тараса – наша зброя і окраса.

Тарасові думки будуть жити віки.

Тарасів «Кобзар» – для людей великий дар.

Тарасів «Заповіт» облетів увесь світ.

Шевченкові слова – то правда жива.

Хто «Кобзаря» прочитав, той панів прокляв.

Хто з Шевченком знається, той розуму набирається.

Хто Шевченка прочитав, той багатий серцем став.

Шевченкове перо панам по серцю шкребло.

Ukrainian National Women's League of America, Inc. Est. 1925
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки
UNWLA, Inc. Scholarship/Children-Student Sponsorship Program

Celebrating the 50th Anniversary Відзначення 50-го ювілею

Завдання Стипендійної Акції СУА:

Освітою підняти рівень життя, зберегти та передати українську культурну спадщину наступним поколінням у Сполучених Штатах Америки та поза їх межами.

На виконання своїх завдань Стипендійна Акція СУА продовжує безперервну діяльність.

Позаду – історія нашої праці, а попереду – відчинені двері для нового покоління української молоді, яка прагне здобути освіту в країнах, де є українська діаспора, та в Україні, навіть у цей тривожний час. Ми не сміємо їх не підтримати! У 2016 – 2017-му н. р. ще очікують своїх опікунів двадцять претендентів/ок.

Ми вдячні нашим співробітницям з різних країн світу, зокрема і з України, за труд та співпрацю у виконанні завдань спільної стипендійної програми. Без Вашої посвяти та підтримки Стипендійна Акція СУА не могла б радіти успіхам стипендіятів! Тільки спільними зусиллями ми можемо виконувати наші завдання.

Велика вдячність усім спонсорам і жертводавцям за фінансову та моральну підтримку! Щиро дякуємо Вам за Вашу жертвоність та довір'я до СУА всі ці роки. Завдячуючи Вашій підтримці, ми продовжуємо діяльність Стипендійної Акції СУА.

За референтуру стипендій СУА,
Анна Кравчук, Почесна Голова СУА;
від ексекютиви Голова СУА Маріянна Заяць та всі членки Комісії стипендій СУА:
Люба Більовицук, М. Оріся Яцусь, д-р Дарія Новаківська Лисий,
Надія Яворів та адміністратор Стипендійного бюро Вікторія Міщенко.

Звернення до всіх спонсорів та жертводавців

Просимо ласкаво надсилати свої добровільні датки до Стипендійної Акції бюро в Нью Джерзі на адресу, що даємо нижче. Наперед дякуємо!

Повідомлення до відділів СУА

Комп'ютерні списки внесків і виплат стипендій за 2016-й рік можете одержати від Стипендійного бюро: телефонуйте на номер 732-441-9530 (залишіть повідомлення), або пишіть на електронну пошту E-mail: nazustrich@verizon.net

Запрошуємо загостити до нас за попереднім домовленням – гостям завжди раді!

До Стипендійної Акції СУА надійшло багато вітань, подяк і сподівань на краще майбутнє у нашій або наших предків Батьківщині – в Україні. Дякуємо! Пам'ятайте – ми з Вами!

Вітаємо з 50-річчям Стипендійної Акції СУА!

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530 • nazustrich@verizon.net

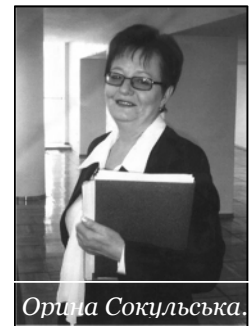
*Високоповажна Голово СУА п. Маріанно Заяць!
Вельмишановна Голово Стипендійної Акції СУА п. Анно Кравчук!
Вельмишановні пані Стипендійного бюро!*

50 років СУА здійснює Стипендійну Акцію – надає допомогу дітям України. Ваша жертвона праця та велика місія – допомагати обдарованим дітям, дітям-сиротам і дітям малозабезпечених родин не тільки в Україні, але і в цілому світі, де тільки є українська дитина – викликає велике захоплення. Щирий уклін благодійникам-спонсорам, котрі своїми пожертвами допомогли численним стипендіятам отримати вищу освіту в Україні. Більшість з них закінчили вищі навчальні заклади і нині вже працюють на благо України.

Для країни зараз час важких випробувань. Хто б міг подумати три роки тому, що ми втратимо Крим і почнетися війна на Сході України. У мене залишилися світлі спогади та колекція світлин з архіву СУ України, де я, як заступниця Голови Союзу Українок, супроводжую пані зі стипендійного бюро – Любу Більовщук та Орісю Яцусь – для вручення стипендій учням і студентам у Криму. Опікуючись долею наших стипендіятів, ми об'їздили майже весь півострів: Сімферопіль, Севастопіль, Ялту. На зворотньому шляху завітали до Запоріжжя, де відбулася низка зустрічей, знайомств, вручення стипендій. Нині, на жаль, ми не маємо змоги спілкуватися з нашими друзями в Криму (контролюються пошта і дзвінки). Ми не хочемо і не маємо права наражати на небезпеку наших посестер і наших колишніх стипендіятів. Віримо, що все зміниться з часом.

Щиро дякуємо Вам за багаторічну турботу і шляхетну справу, яку ми робимо разом в Україні. Завдячуючи Вам, Союз Українок України долучився до Стипендійної Акції, мета якої – творити добро та допомагати дітям. Віримо, що і в Україні знайдуться добродійці, які нарешті зрозуміють, що майбутнє нашої країни – за освіченою молоддю. У цей день також хочемо згадати покійну п. Аллу Дебелюк, яка понад 20 років займалась стипендійною акцією в Україні.

Дорогі посестри! За ці роки співпраці ми створили своєрідний міст довіри. Вітаю Вас з ювілеєм, щиро зичу здоров'я, сил, наснаги та Божого благословіння!

Орина Сокульська.

*Орина Сокульська,
заступниця Голови Союзу Українок,
референтка Стипендійної Акції в Україні.*

З РІЗНИХ НАГОД

Вітаємо Любу Більовщук із Днем народження та бажаємо добра, здоров'я і щастя! Замість дарунка через 98-й Відділ СУА складаємо **200.00 дол.** на стипендію дівчині в Україні під опікою Стипендійної Акції СУА. Від щирого серця бажаємо Многая Літа!

*Анна, Бернард і Мирон Кравчуки,
Голмдел, Н. Дж.*

У ПАМ'ЯТЬ

У пам'ять матері та довголітної членки СУА бл. п. Анастазії Мисишин та хрещеної матері бл. п. Ярослави Оренчук складаю **1,000 дол.** на продовження стипендій моїм стипендіятам в Україні.

*Маріанна Мисишин,
Вільна членка СУА, Спрінгфілд, Масс.*

Замість квітів та у світлу пам'ять нашого приятеля **Михайла Дидика** з Фінікс, Арізона, через 98-й Відділ СУА складаємо **50 дол.** на потреби Стипендійної Акції СУА. Родині покійного Михайла висловлюємо наші найщиріші співчуття.

*Оріся та Юрій Яцусь
Голмдел, Н. Дж.*

Дякуємо за Вашу благодійність!

За референтуру стипендій СУА
Анна Кравчук, Почесна голова СУА; М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА.

ПОЖЕРТВИ за СІЧЕНЬ 2017-го року

1,000 дол. – Maryann Mysyshyn, member at large;

770 дол. – Peter and Stacey Polanskyj (98);

400 дол. – Maria D. Besoushko, member at large;

по **330 дол.** – George Horb (101), д-р Дарія Новаківська Лисий (54), Areta Podhorodecki, MD, 67-й відділ СУА (67), 107-й відділ СУА (107), 108-й відділ СУА (108);

275 дол. – Ігор Пугач;

250 дол. – д-р Ігор А. та Зеновія Кунаш;

по **220 дол.** – Звенислава Лебедович, вільна членка СУА, Оксана Луків (73), Ігор та Оксана Раковські (75), 78-й відділ СУА (78), 101-й відділ СУА (101);

по **200 дол.** – Бернард і Анна Кравчуки (98), Stephen W. Nachesty;

по **110 дол.** – Лідія Черник (83), Elisabeth Iwaniv Jones, Alex and Irene Khowaylo (62), 131-й відділ СУА (131);

21 дол. – Рената Бігун (28);

20 дол. – Ольга Коваль (24).

ГРУДЕНЬ 2016 р.

ФОНДИ

На меморіальний фонд **ім. Артелія Кирилюка та Петра і Дарії Мегиків** складаємо **28 дол.** 67-й відділ.

На меморіальний фонд **ім. Мирона Мартюка** складаю **2,000 дол.** Марійка Мартюк.

На тривалий фонд **ім. Віри Менцінської** складаю **1,000 дол.** Віра Менцінська.

На меморіальний фонд **ім. Володимира Слижа** складаю **500 дол.** Богданна Слиж.

In memory of **Markian & Natalia Tytla** we are donating **\$7,500** to the **Markian & Natalia Tytla Endowment Fund.** Christopher & Adrianna Henkels.

У пам'ять родичів **Володимира і Наталії Шуст** складаю **1,000 дол.** на меморіальний фонд **ім. Володимира та Наталії Шуст.** Марія Шуст.

У пам'ять бл. п. д-р **Ярослава Ставничого** родина і приятелі складають датки на меморіальний фонд **ім. д-ра Ярослава Ставничого:**

10,000 дол. – Ольга Ставнича;
2,000 дол. – Христина Бонакорса;
по 250 дол. – проф. Тарас і Ольга Гунчак, Мирослав і Зоряна Смородські;
200 дол. – Віліям і Орися Фішер; **по 150 дол.** – Марія Шуст, Дарія Байко, Валіря і Андрій Бурачинський, Ярослав А. і Марта Ставничі; **по 100 дол.** – Мирон і Ольга Гнатейко, проф. Роман і проф. Зірка Воронки, Богдан і Оксана Кузишин, Гозе і Марія Кознарська Касанова, Орест і Марта Кебало, Jose O. & Diana L. Galvis, Дам'ян і Рената Гандзій, Богдан і Уляна Кобзар, д-р Юрій і Христина Крижанівські, д-р Зенон і Надія Матківські, Христина Ставнича; **по 50 дол.** – Тетяня Данилів, Зеновія і Олександр Брожина, Богдан Крижанівський, Звенислава Яцкевич, T. Allen James, D.D.S.

ДАТКИ на 400К Клюб:

по 1,000 дол. – Ліда Прокоп і Володимир Артимишин, Мирон і Христина Мельник, Андрей Гарасимьяк, проф. Рената Голод і

проф. Олег Третяк, Адріян і Ларисса Долинські, Ольга Шевченко (в честь родичів Олексія та Люби Шевченко), Марко і д-р Адріана Бах, Адріана Лешко.

ДАТКИ на виставку «СІМ»:

2,500 дол. – Benevity matching Timish & Anya Hnateyko;

1,000 дол. – Марія Тершаковець і Роман Гавриляк;

1,100 дол. – Мая Гаюк в пам'ять бабці Ярослави Борковської Салик;

1,091 дол. – Ксеня Кузьмич.

ДАТКИ на виставку «Відлуння Карпат»:

500 дол. – Марко і д-р Адріана Бах.

ДАТКИ на виставку «На металі, на папері. Гроші, Суверенність і Влада»:

по 1,000 дол. – Александер Непрель, ОДУМ.

ДАТКИ на Музей:

50,000 дол. – Зі спадку Александра Школник;

30,146 дол. – anonymous (ЕК);

25,000 дол. – Зеня Муха;

12,000 дол. – Борис і Ольга Караш;

по 5,000 дол. – Robert W. Johnson IV Charitable Trust, проф. Ярослав і Алла Лешко;

4,690 дол. – Христина Лапгута;

4,000 дол. – Мотря Кузич і Андрій Малецький;

3,000 дол. – Gary & Irene Wolfe;

2,000 дол. – Daria Pishko & Michael J. Komichak;

1,967 дол. – Марко і д-р Адріана Бах;

1,091 дол. – Ксеня Кузьмич;

по 1,500 дол. – Тамара Струк, Ярослав Бігун;

1,100 дол. – Андрей Гарасимьяк;

по 1,000 дол. – Віра Менцінська, Зоя Гаюк, Іван і Уляна Сось, Оксана А. Лев, Надія Масик, Stanley & Dorothy Pauley, Ленард Мазур,

І. Прокопович, д-р Роман і Анна Алиськевич, Стефан і Святослав Качарай, Марта Перейма,

Богдан і Христя Сенік, Владика Борис Гудзяк і Ярослава Гудзяк, Віра Левицька, Ігор і Рома Гайди, SUMA Federal Credit Union – Yonkers;

по 900 дол. – Anonymous (AiB), Александер Непрель;

по **500 дол.** – Христина Сливоцькі, Union Funeral Home (Lytwyn & Lytwyn), Володимир і Катерина Воловдюк, Люба Фірчук, Меланія Банах, Юрій і Оленка Добчанські, Уляна Стек, д-р. Мотря Українська, Микола Яремко, Христя Соневицька, Партиція і Юрій Качмарські;

450 дол. – Pamela Jamieson;

348.26 дол. – Адрій Приходько;

по **300 дол.** – Оріся Мішко, панство Ядліцькі, Борис Глинський, Роман Ямрозик, Inog & Barbara Sehelky;

по **250 дол.** – д-р. Оксана Балтарович і д-р. Юрій Гудь, Трувор і Христина Кузьмович, Іван Плота, 118-й відділ СВА, Ірена Мостович і Юрій Дейчаківський, Володимир Клебович, Андрій і Христина Филипович, Роман і Ірена Кострубяк, Марія і Юрій Валчук;

250 дол. – Maria Ania Savage;

215 дол. – проф. Ярослав і Алла Лешко;

по **200 дол.** – проф. Рената Голод і проф. Олег Третяк, Ляриса Пащук, Марія Українська, І. Цегельська, д-р. Йосиф Данко, Ольга Квасничка, Ярина Турко Бодрак, Модест і Наталка Захарченко, д-р Юрій і Наталія Попель, Роман Костюк, Йосиф Косців, проф. Ярослав і Алла Лешко, Зоряна Гафткович, Александра Кохман, Олег Склепович, Алехандра Яблонська, Ніна Лапчук;

по **150 дол.** – Теодозій Коляса, Lidia Kotogowsky & Peter Gamlin, Наталія Соневицька, Адріян і Адріана Геврик;

140 дол. – Зоріяна Гафткович;

125 дол. – Любомира Лукомська;

по **120 дол.** – Надія Бігун, Зенон Держко;

по **100 дол.** – Мирон і Ольга Гнатейко, Наталія Соневицька, Іван і Оля Черкас, Андрій Кобзар, Надія Селецькі, Теодор Ковалик, Гюлет Пакард (Теодор Ковалик), Ростислав Мілянчик, Наталія Павленко і д-р Юрій Міщенко, Іван і Марія Тереля, Славомира Білас, Андрій і Керол Чаплик, Дамян і Рената Гандзій, Ляриса Герман, д-р Іван Яськів, Ліда і Богдан Крамарчук, Н.І. Мілянчик, проф. Александер Мотиль, Богдан Пазиняк, Арета Підгородецька, Аліція Шендох, Микола Галів, д-р Ярослав Білінський, Віктор і Бетси Децик, Христина та Юрій Фіоре, Ярослав і Марія Кіцюк, Стен Клемік, Андрей Косович, Богдан і Христя Кульчицькі, Марія Лавро, Вірджінія Льюх, Аскольд і Роксоляня Лозинські, Богдан Марків, д-р Мирослава Мидрак, Марія Одежинська, Марія і Ліда Папроцькі, Богдан Полянський, Анатоль і Ірена Попович, Петро Сеція, Іван Кулак, Ярослав і Оксана Сидорак, Анна Шенгльвська, Мирослава Стойко, Дарія і Аксел Мерле, Оксана Гудзавата, Стефан Нечтий, д-р Борис Шмігел, Амелія Лямберт, Богдан і Уляна Кобзар, Віра і Андрій Данилишин, д-р Стефанія Лавді, д-р Дарія Дика, д-р Ігор і Александра

Савчук, Юрій і Дон Базарко, Марія Василик, Татіяня Оберишин, Орест і Марта Лесюк, Катерина Росандич, проф. Володимир Петришин, Павло Берегилько, Анна Гбур, Євген Смерека, Андрій Жовнір, Francis Walsh, Зірка Бернадун Гальо, Семко Ришитківський Тома і Одарка Полянська Стокерт, Богдан Кузик, Татіяня Доберчак, Марко і д-р Адріана Бах, Роман Данилів, Валентина Роєнко, Христина Гошовська, Наталія Коропецька, Дарія Кульчицька, Ірена Мізук, Володимир Шарко, Стефан Везеріс, проф. Зірка Воронка, Марія Савицька, Jaroslaw & Due Dinh Bilynskuj, Ярко і Калина Козак, Богданна Худіо, Тоня Кузменко, Maria Besoushko;

88 дол. – Анна Сафіян;

по **80 дол.** – Любомир Зобнів, Dr. Sana Reynolds;

75 дол. – Софія Качор;

по **60 дол.** – Юрій Слиж, Євген і Стефанія Зиблікевич;

по **50 дол.** – МаріяАнн Куліш, Наталія і Олег Бобак, Зірка Зубар Клярк, Ольга Чмола, Рой Дейвідсон, Борис Гайда, Микола і Ірена Глухий, Ольга Ловні, А. Мікс, Дарія Сапієнза, Стефан і Гелен Шубяк, Оксана Венгерчук, Лідія Захарків, Ліли Бочонко, Богдан Футей, Богданна Гелета, Роман і Гелена Гелетканич, Йосиф і Айрис Гураль, Зенон Крамарчук, Іва Лісікевич, Наталія Луців, Мирослава Мирошниченко, Ірена Рогуцька, Петро Романишин, Катерина Росандич, Віра Сендзік, Микола Скірка, Гелен Тренклер, George & Nadya White, Александер Полец, Ярослав і Катерина Штендера, Богдан і Оксана Богославец, Христина Остапак, Jayne Ruzewski, Андрій і Андрея Данилюк, Ірена Гладка, Elaine Harrison, Василь і Світлана Махно, Ярослав Гірак, Ольга Руденська, Адріана Паска, Зеновія Брожина, Микола Роговський, Анна Ревтер, Оксана Андесен, Григорій Собчук, Марія Бакалець, Ірена Білик, Надія Гафткович, Михайло і Лідія Балагитрак, Марта Копач, Теодор Костюк, Павліна Нозняк, Юрій і Мира Граб, Тарас і Ксенія Козбур, Ігор і Христина Чехович, Филип і Ненці Кукура, Павло Бумбар, Богдан Качмар, Ігор і Наталка Гавдяк, Наталія Головінська, Ірена Григорович, Микола Козлов, Лариса Мартинюк, Сергій і Ева Сахарук, Теодор і Ольга Тиханські, Маркіян і Ореста Вітрук, Еріка Меріветер, Тамара Гутник Нарі, Борис Онуфрейчук, Френк Серафин, Марія Слободян, Віра Запитович, Зеновія Кулинич, Зореслава Миско, Романа Дигдало, Люба Головінська, д-р. Маріян Рубчак, Elaine Derso;

по **40 дол.** – Барбара Осадчук Кенеди, Марія Остапа;

36 дол. – Faina Sywyii;

по **30 дол.** – Лев Раковський, Анна Поліщук, Іван Керик, Володимир Клименко, Наталія Річчіо, Анна Кілярська, Матей Стремба,

Елена Булгач, Ірма Осадца;

по **25 дол.** – Katheryn Holtzer, Євгенія Гардецька, Зіна Смит і Стефан Єдинак, Анна Клоків, John Kunstadter, Леонард Луценко, Аліція Бен, Іван Гадач, Кенет Грагам, Петро Гованський, Надія Яворів, Надія Клос, Надія Кмета, Раймонд Комічак, Геневіф Куфта, Іван і Маргарет Літвак, Роман Мацик, Орест Небеш, Наталія Невмержицька, Божена Ольшанівська, Юлія Петрух, Алекс і Рітва Рушкевич, Ірена Сайкевич, Waldimir & Sara Jane Skotzko, Александра Стасюк, Александра Стебельська, Данило та Марія Савицька, Катерина Яворська, George & Carol Pifko, Patricia Swadosh, Мирон і Дарія Ярославич, Анна Кардаш, Данило Дзядів, Олена Малешик Куглер, Роман і Олена Підгородецькі, Ірена Петрі, Ярослав Пеленський, Аня Аляра, Роман Захарчук, Патриція Дика, Марта і Роман Юзенів, Барбара Завицька, Юрій Фізер, Сергій і Карен Гошовські, Григорій Оніфрив, Звен Захарчук, Лев і Лин Раковські, Мугон & Irena Buryk, Андреа Кебало, Stephania Landwijt;

по **20 дол.** – Andrea Baranowskyj Soteman, панство Навроцькі, Уляна Близнак, Марія Рудакевич, Alex & Alexandra Dolinau, Нестор і Христина Кропельницькі, Марія Лихач, Віра Обишчак, Роман Радавець, А. Рудик, Лариса та Ярослав Щеглов, Емілія Святківська, І. Шпикульські, Б. Таран, Вікторія Вязова, Александра Завойська, Джеймс і Мотря Федорко, Ольга Папіш;

17.77 дол. – Віктор Маркопольський;

по **15 дол.** – Лариса Сачик Дас, Валентина Глушак, Марія Котлярчук, Роберт Пипчик, Мирон Гураль;

по **10 дол.** – Дарія Бердей, Александер Гумен, Люба Середюк, Д. Броді, Гедвіг Дяченко, Теодозія Федак, Іван Кокошка, Р. і О. Косовай, Михайло Маціканич, Анна Омелчук, Михайло Скомський, Ляна Тонкошкур, Реймонд Витвик, Ганна Дусяк, Рената Бігун;

по **5 дол.** – Людмила Борисенко, Джералдін Вербицькі, Joel Epstein, Ксеня Драган.

З НАГОДИ

У пошану до **Марти Левицької** складаю **50 дол.** на УМ.

Андреа Кохановська.

З нагоди 90-ліття **Евдокії Кріль** складаю **200 дол.** на УМ. Многая Літа!

Марійка Мартюк.

З нагоди 40-ліття подружнього життя **Марії Тершаковець і Романа Гавриляка** складаю **100 дол.** на УМ.

Маріка Тершаковець.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять **бл. п. Наталії Чапленко** складаємо **60 дол.** на УМ.

Бернард і Анна Кравчук.

У пам'ять **св. п. Миколи Дармохвала** складаємо на УМ:

250 дол. – Марко і д-р Адріана Бах;

100 дол. – Христина Бонакорса, Володимир Сулжинський, Іван Лучечко, Божена Ольшанівська, Володимир Боднар;

50 дол. – Ераст Гафткович і Денісе Лесняк, Софія Гриневиц;

48 дол. – І.Б. Віршук.

У пам'ять **бл. п. Ярослава Біланюка** складаю **240 дол.** на УМ.

Ярослав В. Біланюк.

У пам'ять **бл. п. Марти Шевчук** складаю **100 дол.** на УМ.

Марія Бакалець.

In memory of **Mamie Proschuk**, I am donating **\$50** to the Ukrainian Muzeum.

Valentina Nowakiwsky.

У пам'ять **бл. п. Юліяни Шепелявої** складаємо **100 дол.** на УМ. Іван і Ен Марі Сусла.

У пам'ять **бл. п. Леонарда Бонакорса** складаю **400 дол.** на УМ. Христина Бонакорса.

У пам'ять **бл. п. Люби Мокий** складаю **50 дол.** на УМ.

Тетяна Данилів.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **св. п. Юрія Штогрин** родина і приятелі складають датки на УМ:

по **1,000 дол.** – Марія Соробей Штогрин, Роман Остапак, Володимир Остапак, Оксана та Адріан Прус, Марко Соробей, Роман і Христина Соробей;

по **500 дол.** – проф. Іван Лучечко, Адріана Лучечко;

по **100 дол.** – д-р Володимир і Анна Рак, Ольга Городецька;

по **250 дол.** – Марко і д-р Адріана Бах, Нестор Близнак і Ірена Пастрило;

по **100 дол.** – Ірена Куровицька, Роксана і Андрій Кузик;

50 дол. – Надія Савчук, Анна Білозір;

35 дол. – Мирон і Дарія Ярославич;

по **25 дол.** – Христина Остапак, Андрій Данилюк, Володимир і Анна Сафіян.

In memory of **Alexis & Mary E. Sokil** I am donating **\$190** to the Ukrainian Muzeum.

Natalie Bej.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ.

КОЛЯДУЄ 125-Й ВІДДІЛ

Багата традиціями Українська земля. Рідна мова, звичаї і традиції об'єднують людей в один народ, в одну націю. Це ті прикмети, за якими розпізнається народ не тільки в сучасному часі, але і в історичному минулому.

Життєва мудрість вчить нас розумінню своєї сутності, розумінню духовних цінностей, взаєморозумінню між людиною та природою. У казках і легендах, традиційних піснях і обрядах якнайкраще відображається дух і світобачення народу.

Різдво — найдивовижніше та найулюбленіше свято в усьому світі, його чекають з нетерпінням і дорослі, і діти. Тепло і радість приносить воно у кожную родину. Різдво належить до великих християнських свят, які церква відзначає особливо урочисто. За біблійними свідченнями цього дня народився Ісус Христос — Син Божий, що йому поклоняються люди вже два тисячоліття. З того часу свято Різдва Христового стало невід'ємною частиною нашої культури.

Пригадую, як в дитинстві чекали ми Святої вечері. Як звечоріє, збиралася родина до столу. Дванадцять страв, приготовлених руками моєї дорогої, улюбленої бабуні, вже чекали на столі. На стіл під скатертину, по кутках хати та під стіл клали соломку. Є повір'я, що на Різдво всі тварини розмовляють між собою. То ж дід, перед тим як сісти з родиною вечеряти, ішов поговорити та привітати кожную худобину на своєму обійсті. Вечеря не починалася аж поки не повернеться господар. Після обходу всього свого господарства, дід повертався до хати, всі молилися та сідали до столу. На столі, чи на вікні, ставилася тарілочка з кутею «за померлих», щоб вони були з нами в цей вечір.

Усе те дійство, той дух, що витав у бабиній хаті в той вечір, справляв на мене, малу дитину, величезне враження. Більше ніде і ніколи я не діставала таких позитивних емоцій. Таке не забувається.

По святій вечері, після Різдвяного богослужіння в церкві починалися привітальна коляда.

Колядки та щедрівки існують давно, ще з дохристиянських часів, коли люди поклонялися багатьом богам. Наші предки, язичники, святкували свято Коляди — Коротуна, співали

пісні про Сонце, Місяць і Зорі. З появою християнської релігії обряд колядування став частиною святкування Різдва Христового, а до колядок додали біблійні та світські мотиви.

Ще один з найяскравіших новорічних обрядів, що збереглися від наших предків і входять до циклу дійств зимового календарного обряду, це свято Меланки — Щедрий вечір.

Колись це народне дійство мало магічну та закливальну функцію — у такий спосіб відганяли злих духів і забезпечували людям врожай і здоров'я. Щоб налякати духів, одягали чудернацький, дивний одяг, вивертали кожухи, розмальовували обличчя, виготовляли страшні волохаті маски. З плином часу ця традиція втратила своє значення та нині носить, зазвичай, розважальний характер. Весела Меланка з усім своїм почотом — козою, дідом, сівачем, циганом і чортом з ріжками — ходять від хати до хати з колядою та жартами.

*Ой, на річці, на Йордані,
Добрий вечір на Мелані.
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на сей вечір!*

Уже не перший рік наш 125-й відділ СУА бере участь в цих святкуваннях. То ж і цього року, в суботу, 14-го січня, ходили ми з Колядою — із Різдвяною зіркою, під звуки дзвінких бубенців, від хати до хати та колядками-щедрівками вітали українські родини. Колоритна, весела Меланка з Василем і живуча та скакуча волохата коза веселили господарів своїми витівками.

*Ой, господар, господаречку,
Пусти в хату Меланочку,
Меланочка чисто ходить,*

Ніщо в хаті не нашкодить.
 Як нашкодить, то помие,
 Їсти зварить, та й накриє!
 Добрий вечір!
 Го-го-го, коза!
 Го-го-го, сіра!
 Го-го-го, біла!
 Ой, розходилася, розвеселилася
 По всьому дому, по всьому світу!
 Де коза ходить, там жито родить.

Зліва: 1-й ряд: Еріка Слуцька, Маруся Андрійович, Мальвіна Вітенко; 2-й ряд: Богдана Жукотавська, Світлана Хома, Оксана Новосад, Оксана Антонюк, Оксана Жукофф, Оля Федоришин.

Старші люди радо приймають колядників, під звуки рідних пісенних мотивів повертаються вони у своє минуле, у свою Україну.

Колорит українського строю веселить око. На Нью Йоркських «стрігах» усі любувалися нашою Меланкою.

Особливого настрою Коляді додав легкий сніжок – притрушена білим пухом Коляда відразу стала справжньою Різдвяною Колядою. Треба віддати належне голові нашого відділу Марусі Андрійович, її вмінню об'єднувати людей. Завжди усміхнена та відкрита, вона надихає нас до активної праці. З нею завжди хочеться бути в гурті.

То ж весь наш 125-й відділ навздогін вітає усіх читачів журналу з Новим Роком, Різдвом Христовим!

Сійся, родися, жито, пшениця,
 всяка пашиця,
 на щастя, на здоров'я,
 на Новий рік,
 щоб уродило краще, ніж торік!
 Коноплі – під стелю,
 льон по коліна,
 щоб вам, хрещеним,
 голова не боліла!
 Будьте здорові з Новим роком
 та Василем! Дай, Боже!

Еріка Слуцька,
 125-й відділ СУА, Нью Йорк.

Щедрик

(Автор слів «Щедрика» невідомий,
 музика Миколи Леонтовича.)

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
 Прилетіла ластівочка,
 Стала собі щебетати,
 Господаря викликати:
 – Вийди, вийди, господарю,
 Подивися на кошару,
 Там овечки покотились,
 А ягнички народились.
 В тебе товар весь хороший,
 Будеш мати мірку грошей.
 Хоч не гроші, то полова,
 В тебе жінка чорноброва.
 Щедрик, щедрик, щедрівочка,
 Прилетіла ластівочка!

СПІЛЬНО — НА ГОСТИНУ

Різдвяна зустріч 56-го відділу ім. Мілени Рудницької в Норт Порті, Флорида

Гостей збиралося все більше і більше. Багато хто ніс із собою пакунки. Як було умовлено, святкування приготувалося спільними силами усіх союзниць і довгий стіл незабаром заповнився яствами. Господині запросили всіх до участі, а до мікрофону підійшла голова 56-го Відділу СУА ім. Мілени Рудницької Анна-Марія Сусла. Так почалася Різдвяна зустріч союзниць у Норт Порті, Флорида. На сцені — Різдвяна ялинка, а надворі — сонячно, цвітуть квіти, зеленіють дерева, бо ж — тропіки. Тому серед гостей багато з півночі, які приїхали на зимові вакації. На півночі ж того дня випало багато снігу, тому, як пізніше довідаємося, один з наших головних ведучих хору чоловічого клубу не зміг добратися додому, бо лети з Бостону були скасовані.

Зате до нас із Посольства України у Вашингтоні зміг прибути військовий аташе — генерал Володимир Гаврило з дружиною Іриною, до яких в перших словах різдвяного вітання звернулася п. Анна-Марія. Далі вона привітала всіх присутніх з Різдом Христовим і Новим роком, підкреслюючи родинність цього заходу, і передала слово ведучій програми Каті Стецюк.

Ведуча від себе привітала всіх союзниць і гостей та запросила до поетичного привітання п. Надію Іванчук.

Ще небо хмари не прикрили...

Ще очі блиску не позбулись...

А час летить нестримно далі...

Хай рожевим квітом стелиться дорога...

Хай вам буде щастя і життя веселе

На многії і многії літа...

Христос Рождається!

А далі починається коляда. Союзнянки, як і щороку, прийшли на своє свято із Різдвяною зіркою. Сім найспівучіших голосів (Оксана Лев, Яра Літош, Галя Лісничка, Ліда Михалович, Віра Боднарук, Оля Гронь, Христина Боднар-Шелдон) заспівали:

Добрий вечір тобі, пане господарю,

Радуйся! Ой, радуйся, земле,

Син Божий народився...

На сцені появляється пастух (Лариса Шпон), за ним Ангел (Леся Попель), а далі всі інші персонажі традиційного українського вертепу в чоловічих особах, у відповідних

костюмах і з відповідними текстами. Нарешті Смерть з косою (Ліда Бойко) розганяє вертеп і дійство закінчується під гучні оплески присутніх. Колядники із зіркою проходять залом з колядою «Бог Предвічний».

Колядники та учасники Вертепу, 56-й відділ.

Ведуча дякує всім учасникам дійства, окремо пані Уляні Рондяк, яка підготувала цю інтермедію.

Настає час вечері й о. Володимир Пашко благословляє трапезу.

По вечері було представлено нових членок Відділу, а це Мирослава Футей, Роксоляна Сацюк, Ліда Крамарчук, Ірина Копій, Христина Крижанівська і Ляриса Заліско. Їх щиро вітали, бо поповнення відділу є дуже бажаним. Також голова Анна-Марія Сусла відзначає довголітніх членок, які очолювали комітети, співали в хорі та зробили дуже багато доброго для СУА та громади, оголошуючи, що Управа за зразкову працю надає Почесне членство самовідданим членкам — Зої Філіпович і Ларисі Шпон.

Анна-Марія Сусла і Лариса Шпон, нова Почесна Членка 56-го відділу.

Від Управи Українсько-Американських Ветеранів у Норт Порті виступив п. Ігор Гронь. Зі словами вітання він передав Пам'ятну монету з відкриття пам'ятника ветеранам у Бавнд Бруку (Н. Джерзі) Військовому аташе, генералу Гаврилу. Той щиро подякував усім за допомогу у військових протистояннях з Росією, розповів про героїзм українських військових на Донбасі, зазначив, що Україна має добре оснащене зброєю боєздатне військо і що нині головним завданням є повернення до нормального життя поранених і калік.

Після цього з привітанням виступила п. Орися Свистун. А за нею на нашу Різдвяну зустріч завітав славний чоловічий хор, щоб також заколядувати. Зауважимо, що керівник хору та автор жартівливого привіту д-р Орест Білоус не зміг прибути додому через великий снігопад на півночі, де він у той час коротко перебував. Тому керівництво й диригування

узяв на себе п. Євген Томашоскі. І не підвів керівника, а добре й хвацько справився. Співали побажання та жарти для союзянок на мелодію колядки, закінчуючи кожне словами «тут же, тут же, тут же, тут же тут».

Весела Різдвяна зустріч союзянок закінчилася аукціоном, який вправно провів п. Ярослав Зінич. На продаж був виставлений ікона «Мадонна з дитям» мистця з Канади Л. Левицького. Це подарунок від покійної союзянки Тисі Ван Метґелен. Картина була продана.

На закінчення Леся Попель подякувала усім гостям і союзянкам за допомогу Комітетові і за присутність на святі. Цим успішним, приємним вечором 56-й Відділ СУА вписав ще одну сторінку у свої добрі діла.

Любов Часто,
пресова референтка 56-го Відділу,
Норт Порт, Флорида.

РІЗДВЯНІ СВЯТА У САНКТ-ПЕТЕРБУРЗІ (124-Й ВІДДІЛ, ФЛОРИДА)

На Різдвяному святі 124-го відділу.

Чого не відбереш у нашого українського народу, то це здатність до шанування рідної культури і традицій! Чи то святкування Різдвяних свят, чи Маївки, чи Вертеп, чи Маланки – усе робиться з честю та гідністю, з шанобливим дотриманням традицій наших предків, які мали за обов'язок передати це безцінне надбання наступним поколінням. Для кожного батька сімейства було важливим навчити свого сина того, як бути добрим господарем та історії свого роду (аж до

«сьомого коліна»), а для матері – передати своїй доньці майстерність рукоділля та приготування українських страв. Хресні ж батьки мали за обов'язок перед Богом навчити молитви своїх хрещених та опікуватися ними протягом життя. Ось така вона, наша славетна культура!

Як зазвичай, дотримуються українських обрядів і в нашій сонячній Флориді. Різдвяні проповіді нашого духовного наставника о. Романа Бадяка з української католицької

Учасники Різдвяного свята.

церкви, що у Санкт-Петербурзі, торкнулися сердець і нагадали нашій діаспорі про обряди, про важливість крокувати Божим шляхом і про єдність нашого народу.

У свою чергу членки 124-го відділу підхопили дух Різдвяних свят і розповсюдили його у ресторації «Bonfish Grill», що є також у Санкт-Петербурзі. У той час, коли їхні чоловіки смакували пампушки та кутю вдома, наші дівчата виспівували колядку «Twelve days of

Ukrainian Christmas» (Rizdvo) у ресторації, чим дуже порадували всіх присутніх. А також союзанки щедро поділилися подарунками одна з одною. Вже вкотре така зустріч заохотила нас усіх згадати про важливість підтримування нашої української обрядової культури та необхідність зближення українців поза межами нашої неньки України.

Святкові дзвоники відзвонили, і ялинкові прикраси приховані до наступного Різдва... А членки нашої спільноти вже

почали активно готуватися до важливих сходин Української іміграції – XXXI Конвенції США, що відбудеться 2017-го р. у Тампі, штат Флорида, з 26-го по 29-го травня за адресою: 2900 Bayport Dr., Tampa, Florida 33607.

Будемо раді зустрітися з українським товариством у нашій соняшній Флориді!

*Марія Ворслі (з дому Бабяк),
членка 124-го відділу США,
Санкт-Петербург, Флорида.*

ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ ♦ OBITUARY

ГАННА ЧЕРІНЬ (1924 – 2016)

Ганна Черінь (справжнє прізвище Грибінська) – українська письменниця, літературний критик, поет, перекладач; член Національної Спільноти Письменників України, належала до США, була секретарем Українського бібліотечарського товариства Америки.

Народилась Г. Черінь 29-го квітня 1924-го р. в Україні. У 1950-му р. переселилася до США, у 1953-му р. закінчила Чиказький університет, а в 1966-му р. здобула другий диплом Master of Arts. З-під її пера вийшло 49 книжок – новели, оповідання, вірші, гуморески, критичні статті та книжки для дітей, а шість книжок написано про неї та її творчість. Останньою побачила світ ювілейна збірка «Червона Ружа», яку вона подарувала собі в честь свого 90-ліття.

Ганна Черінь відійшла у вічність на 92-му році життя 19-го липня 2016 р. Вічна їй пам'ять!

Інна Монотюк, донька Ганни Черінь, Флорида.

IN LOVING MEMORY OF MARIA GRABSKY (1926–2016)

Maria Grabsky, a long-time member of UNWLA Branch 33 of Parma, Ohio, died peacefully on June 4, 2016. Industrious, generous, and supportive in all ways to her family, church, and community, she was widely known for her generosity and kindness.

Maria possessed a natural intelligence and was meticulous in tending to her home and garden. Her embroidery skills were matchless. She will be sorely missed by family and friends. May her memory be eternal. Вічна Пам'ять!

- Ola Grabsky French

UNWLA BRANCH 98 (HOLMDEL/MIDDLETOWN, NEW JERSEY) HOLDS ANNUAL MEETING AND ELECTIONS

by Natalia Pawlenko

UNWLA Branch 98 Annual Meeting participants: (seated left to right) Ksenia Rakowsky, Nadia Jaworiw, Olia Basarab-Ponos; (standing left to right) Natalia Pawlenko, M. Orysia Jacus, Helena Blyskun, Olia Pawlenko, Halia Lojko, Victoria Mischenko, Irene Krawczuk, Halyna Jakubowycz, Luba Bilowchtchuk

Another busy year for the members of UNWLA Branch 98 was capped off by elections at our annual meeting on February 4. Beautifully hosted by Luba Bilowchtchuk at her home in Matawn, N.J., branch members met and reelected current president Nadia Jaworiw to another term. Other members of our current executive board include Vice President Halia Lojko, Secretary Irene Krawczuk, Treasurer Luba Bilowchtchuk, Scholarship Chair Victoria Mischenko, Audit Chair M. Orysia Jacus, and Museum Chair Natalia Pawlenko.

This past year, Branch 98 sponsored two well-attended events: in May, we hosted a screening of the film *Freedom or Death* with a presentation by the filmmaker, Damian Kolodiy; in October, we hosted a multi-media program entitled “Heart on Fire: Folk Art from Ukraine,” which focused on Ukrainian Petrykivka art by art collectors Natalia Pawlenko and Iouri Michtchenko.

Branch 98 actively supports the UNWLA scholarship program through sponsorship of students; five of our branch members serve on the Scholarship Standing Committee. Our branch also supported the festival at the Cultural Center in Whippany by providing an array of delicious baked goods and volunteering at the event.

At our February meeting, Branch President Nadia Jaworiw thanked Halyna Jakubowycz and Luba Bilowchtchuk for hosting Christmas fundraisers, which were a joyous opportunity to connect with other branch members during the holiday season. She also thanked M. Orysia Jacus for hosting the Branch 98 Annual Picnic.

At the conclusion of the meeting, New Jersey Regional Council President Ksenia Rakowsky and the Regional Council Vice President Olia Basarab-Ponos congratulated Branch 98 on a fruitful year and wished members continued success.

До уваги авторів і дописувачів!

Просимо надсилати статті, питання та пропозиції українською або англійською мовою електронною поштою на адресу, яка надрукована на другій сторінці обкладинки журналу “Наше Життя”: unwlaourlife@gmail.com

SHARING OUR HERITAGE AGAIN

by Marianna Szczawinsky Crans, Br 95

Because of the success of the Ukrainian Day presented in 2011 at Ellenville Public Library and Museum, in Ellenville, N.Y., UNWLA Branch 95 (Mid Hudson Valley, N.Y.) was recently invited to come back again and present a Ukrainian Children's Day. What made this event unique was the collaboration among three groups: ARTS Mid Hudson with their technical support and connections; Ellenville Public Library and Museum, which provided its community room and arranged for the musical segment via the Stewarts Holiday Matching Grant; and Branch 95, whose members supplied the visuals, activities and refreshments. Working with ARTS Mid Hudson folklorist Elinor Levy, Outreach Librarian Asha Gollither, and Children's Librarian Susan Magnan, we presented a lovely child and family oriented program on Saturday, Oct 15, 2016.

As with all Branch 95 activities, there were many colorful displays and examples of Ukrainian culture, history, and various art forms that the children could experience through various interactive stations and activities. Moving from station to station, children were taught how to write their names in Ukrainian using our Cyrillic alphabet on an "Honorary Ukrainian" certificate created for the day's participants; learned how to do cross stitches with yarn on embroidery bookmarks; or learned how to draw a pysanka on a wooden disk to be transformed into a magnet. Other activities included pysanky and embroidery coloring pages and learning Ukrainian terms for various parts of traditional clothing and gear identified on Hopak and Cossack coloring pages. All participants could take home their creative work (and it wasn't just the children that enjoyed the hands-on activities!)

But this was just the tip of the proverbial iceberg as visitors also enjoyed beautiful music and songs performed by the incomparable Korinya Ukrainian Folk Band, whose members performed traditional folk songs and taught children how to do several regional group dances. This was a big hit, and so was the story telling segment featuring story teller Pani Stefka. Costumes and props were provided by Branch 95, and audience volunteers dressed up and acted out the various parts of the "Turnip Story," with participants and audience members learning more Ukrainian names and terms as the story was presented. What made this story telling event even more fun was that an entire family and some others volunteered to be the characters, and the toddler who played the "Mysha" literally stole the show and the turnip!

Refreshments (cider and kolacki) were also provided, rounding out the event. Branch 95 members then acknowledged and thanked the staff of ARTS Mid Hudson for their invaluable help and also thanked Ellenville Public Library and Museum for hosting the event. In appreciation, Branch 95 presented a copy of a book on the Holodomor to the Library and Museum; a segment of our Ukrainian Diaspora has been a welcome member of the local community for many generations, and fittingly, the book is now part of their permanent local cultural and historical collection.

Branch 95 always enjoys the opportunity to share our rich heritage, especially with young children. Their curiosity and exuberance and sheer joy of discovery make such events unforgettable and rewarding!

(Photos: see pg. 31)

Pay attention to the young, and make them just as good as possible. — Socrates (5th century B.C.)

Nothing great was ever achieved without enthusiasm. — Ralph Waldo Emerson (1841)

One cannot have too large a party. — Jane Austen (1815)

Where there's music there can be no evil. — Cervantes (1615)

One must learn by doing . . . you have no certainty until you try. — Sophocles (5th century B.C.)

Korinya Ukrainian Folk Band

Learning to write names in Ukrainian

Coloring a Pysanka

Cross stitching an embroidery bookmark

Coloring Pages and Ukrainian Word Games

Learning Regional Dances with Korinya

Mysha stealing the Turnip

СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ

Останній тиждень перед Великоднем носить назву **Страсного**, бо в цей час Церква згадує Страсті Христові. Через особливе значення і велич духовних спогадів і богослужінь Страсний тиждень не включений у богослужбове коло Великого посту, а стоїть окремо, як перехід від Святої Чотиридесятниці до Світлого Христового Воскресіння.

Піст на страсному тижні найжорсткий – не можна вживати яйці, м'ясо, молочні продукти та рибу. Протягом Страсного тижня Церква послідовно згадує останні дні земного життя Ісуса Христа та дає поради про те, що можна робити в ці дні, а що забороняється.

У **понеділок** згадується образ Йосифа, який був проданий братами в Єгипет, постраждав, а потім прославився і звеличився, та образ проклятої смоковниці, що асоціюється зі старим Ізраїлем, що не дав плоду.

У **вівторок** у Церкві згадується викриття Богом книжників і фарисеїв. У цей день в Єрусалимському храмі Ісусом виголошені притчі про податок кесарю, про воскресіння мертвих, про Страшний суд і кінець світу, про десять дів і таланти. Вівторок можна присвятити примиренню з родичами та друзями, а також підготувати (пошити) новий одяг до Великодня.

У **середу** Церквою згадується жінка-грішниця, яка омила сльозами та помазала дорогоцінним миром ноги Ісуса, коли він був на вечері в Віфанії. Тоді само Іуда удаваною турботою про бідних виявив своє сріблюбство, що призвело до зради за тридцять срібняків. У середу з гілок та соломи виготовляють символ Великодня.

Протягом перших трьох днів Страсного тижня в храмах не звершується повна Літургія, а лише постова Літургія Ранішеосвячених Дарів.

У **четвер** в богослужінні згадуються такі важливі події з життя Ісуса Христа: Таємна вечеря; вмивання ніг учням на знак глибокого смирення і любові до них та повчання не шукати влади один над одним, а слугувати один одному; молитва в саду Гефсиманському. Увечері Страсного четверга у храмах

відбувається богослужіння, під час якого читаються 12 уривків з Євангелії. Під час цих читань парафіяни стоять із запаленими свічками, які після служби приносять додому.

Страсний четвер також називають «чистим», бо з цього дня починаються особливі приготування до святкування Пасхи – віруючі очищають житло від бруду. Обов'язково потрібно прибрати в будинку та вимитися самим. У четвер також влаштовують велике прання, міняють постільну білизну, штори, скатерки, готують будинок до світлого й чистого свята. Коли миють вікна, у ємність з водою кладуть монетки, щоб у домі завжди водилися гроші. Важливо,

Густав Доре. Таємна вечеря.

що прибирання в інші дні перед Великоднем вважається поганою прикметою. Ще одна з прикмет говорить про те, що гроші, тричі перелічені в Чистий четвер, принесуть сім'ї достаток. Цього дня господині повинні пекти паски та фарбувати яйця, а віруючі – відвідати Храм для молитви та Причащення.

У **п'ятницю** Церква згадує несправедне осудження Синедріоном і Пілатом Ісуса Христа, його страждання, розп'яття, смерть і покладання тіла в гріб. П'ятниця присвячується молитві, а будь-які роботи в будинку забороняються. Цього дня, який є особливо суворим постовим днем року, віруючі намагаються зовсім не споживати їжі. Літургія цього дня не звершується.

Субота вважається днем зішестя Ісуса в пекло та знищення пекла. У суботу служителі Церкви перевдягаються в білі одяжі, ведуть службу як символом наближення Христового Воскресіння та готуються до богослужіння, що розпочинається близько опівночі – в ніч з суботи на неділю. У суботу необхідно підготуватися до всеношної служби, покласти паски та яйця до кошків.

А у **неділю** всі весело і радісно святкують Світлу Пасху. Обов'язково потрібно зустрітися з батьками та родичами, похристосуватися і побитися яйцями.

За матеріалами інтернету підготувала Л. Тополя.

Could It Be My Thyroid Gland?

by Ihor Magun, M.D., F.A.C.P.

The title of this month's column is the question that tops the list of most frequently asked questions in the medical world. What makes this an interesting question is that it deals with an organ that weighs less than an ounce and measures only about two inches in length. Nonetheless this butterfly-shaped organ, located at the base of the neck, is quite impressive. Despite its size, the thyroid gland is a very potent part of the human body that (for better or worse) has quite a bit of influence on how that body works.

For starters, the thyroid gland releases hormones that control metabolism (the mechanism that dictates how your body utilizes energy) and additionally regulates multiple body functions. These functions include heart rate, muscle strength, body weight, body temperature, cholesterol levels, and factors involved in the central and peripheral nervous systems. The gland itself produces, stores, and releases a hormone into the blood stream where it is utilized by the cells of the body. It is controlled by two glands located in the brain—the pituitary gland and the hypothalamus. There is a blood-based communication between the glands in the brain and the thyroid. This communication provides and controls balance in the body.

Concerns about the thyroid gland are warranted because one in one hundred individuals have an overactive gland and five in one hundred have an underactive gland. Women are eight times more likely than men to have a thyroid problem. Moreover, the American Cancer Society has estimated that about sixty percent of Americans have a form of thyroid disease and are not aware of this condition because symptoms of overactive or underactive thyroid gland can be insidious and subtle.

Symptoms of an overactive thyroid include fast heart rate, atrial fibrillation, hyperactivity, sensitivity to ambient temperature, hair loss, weight loss, diarrhea and irritability. Graves disease is the most common form of overactive thyroid followed by a toxic multinodular goiter. Symptoms of an underactive thyroid can include dry skin and hair, fatigue, depressed mood, excessive sensitivity to cold temperatures, frequent heavy menses, sleeping issues, weight gain, and joint

pains. An underactive thyroid may also be the cause of elevated cholesterol that may not be responsive to treatment.

Underactive thyroid is the most common form of thyroid disease. Risk factors include increasing age, personal history of an autoimmune disease (including type one diabetes mellitus), a history of head or neck irradiation, a history of postpartum thyroiditis, or medications such as lithium or iodine, which are frequently used to treat cardiac arrhythmia.

Evaluation for thyroid disease is quite straightforward, and testing for thyroid disease is now a part of healthy adult screening, so make certain you take advantage of this fact and stay current with your routine medical examinations. Diagnosis is based on laboratory criteria, but physical examinations are as important as laboratory tests. Any palpable nodules/growths in the thyroid gland require additional radiological modalities and may need an actual tissue specimen via a biopsy. Fortunately, modern diagnoses now involve easy and quick outpatient procedures that are now routinely done in a radiology facility. Once the diagnosis of a thyroid abnormality is ascertained treatment can be initiated. This is especially useful in early detection and treatment of thyroid cancer as this cancer can be successfully treated in numerous ways, and there is a ninety-eight percent five year survival rate.

Overactive thyroids can usually be treated with medications, however, radioactive iodine therapy may be necessary in certain circumstances. Underactive thyroids are routinely treated with daily medications. These should be taken first in the morning with a full glass of water and waiting about thirty minutes before eating.

Almost all individuals with a thyroid condition will need treatment for life. Blood samples are periodically drawn and analyzed and any adjustments to medication changes should be implemented a minimum of six weeks after dose adjustments. Ingestion of oral thyroid hormones can lead to bone loss (osteoporosis). This risk factor should be discussed with your physician. Thyroid supplementation change during pregnancy and doses also need to be adjusted, and these issues are routinely addressed by obstetricians.

«Діти – се наш дорогий скарб, се наша надія, се – Молода Україна»

Олена Пчілка

(Дитячі малюнки-ілюстрації взято з інтернету.)

МАПЕНЬКИМ ПРО ВЕЛИКОГО ТАРАСА

(За однойменним оповіданням **Оксани Іваненко**)

I. * Коли я була зовсім малою, отакою, як ви зараз, у нас дома дуже любили співати. Зберуться після роботи ввечері під свято, і співають.

Я знала, що завжди наприкінці співатимуть дідові любимі «Реве та стогне» та «Як умру». Також знала всі слова, і хоч не всі правильно вимовляла та розуміла, тоненько і собі підспівувала. І ніхто з мене не сміявся, а я горда сиділа у діда на руках. Але коли співали «Як умру», мені ставало сумно і трохи страшно. Пісню називали «Заповіт». Я не все розуміла в цій пісні, але уявляла високу гору над Дніпром, на ній могилу і звідти ген-ген далеко видно: лани, річки, всі міста і села. І хтось це все бачить, і кличе, щоб люди повставали, та просить, щоб його згадували...

Якогось разу я спитала у діда:

— А хто це просить?

— Це просить той, хто написав цю пісню – Тарас Шевченко, наш Кобзар. Це його портрет висить у нас над столом. Це він написав і «Заповіт», і «Реве та стогне», і «Садок вишневий коло хати» та багато інших пісень і віршів. Він жив давно, але про нього знають всі, бо Шевченко боровся за щасливе життя для людей. І життя своє поклав за це.

— Як? — спитала я. — Розкажи.

І дід кілька вечорів підряд розповідав мені про Тараса Шевченка. Ось його розповідь.

Тарас Шевченко. Автопортрет.

II. ** Страшний був тоді час. Пани жили у величезних маєтках, а працювали на них інші люди – їхні кріпаки. Пан свого кріпака міг карати та навіть продати наче якусь річ. Міг відібрати дітей від батьків і на мисливських собак виміняти. І нікому було поскаржитися, бо правив усім цар, найбільший пан, і він був з панами заодно. У такий час у селі Кирилівці, що належало багатому панові, в бідній родині кріпаків Шевченків народився хлопчик Тарас. У Тараса були старша сестра та брат – Катруся і Микита, та молодші за нього – Йосип,

Яринка та сліпенька Марійка. Батьки з ранку до ночі працювали на пана в полі, у стайні, у садах і городах. А вдома їхні діти лишалися голодні, голі, босі. У той час жінка була вимушена брати немовля з собою на поле: клала його під снопом, а сама працювала. Дитина плаче, а мати підійти до неї боїться, бо панський наглядач з канчуком ходить і б'є тих, хто не працює. А хто з дітей підростав – той йшов на пана працювати погоничем або пастушком.

Мати і немовля.

У Шевченків була дружна сім'я, вони любили одне одного та жаліли. Як мали час, то ввечері після роботи сідали коло хати, вечеряли та співали. Потім про цей час Шевченко написав вірш:

*Садок вишневий коло хати,
Хруці над вишнями гудуть.
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть.*

Садок вишневий.

Кобзар.

Тарас був цікавий до всього, про все йому хотілося дізнатись: чи є де залізні стовпи, що небо підпирають, чому шлях, що мимо села йде, Чорним зветься, хто такі гайдамаки та чого вони проти панів повставали? Хлопець рано до школи пішов і швидше за всіх вивчився читати й писати. А ще дуже любив малювати.

III. *** Коли від непосильної праці та нужди померла мати, дітям стало ще важче. І стільки було радості, коли одним літом батько пішов з чумаками і взяв Тараса з собою! А чумаками звалися люди, які ходили з України аж у Крим по сіль та рибу. Не було тоді поїздів, їхали чумаки возами, в які запрягали дужих волів. Воли йшли повільно, і шлях був довгим. Ішли степами, полями,

понад ріками, озерами аж до Чорного моря. Побачив Тарас у тій подорожі багато цікавого. Особливо запам'ятався сліпий

кобзар, що грав на кобзі, і рекрути-хлопці, яких забрали в солдати. Бачив Тарас, що скрізь тяжко працюють прості люди, а пани живуть в розкоші. Тоді вперше замислювався малий: чому одні працюють, поневіряються, а інші гуляють, панують та розкошують?

Вслід за матір'ю швидко пішов і батько Тараса:

*...Батько, плачучи з дітьми
(А ми малі були і голі),
Не витернів лихої долі,
Умер на панщині!.. А ми
Розлізлися межі людьми,
Мов мишенята...*

Після смерті батька Тарас попросився до учителя-дяка в учні. А щоб заробити на навчання та житло, воду носив, дрова колов, в школі прибирав. Наука ця була важкою, бо дяк тримав Тараса голодним і без одягу, перевантажував роботою і бив березовими різками. Тому втік від нього Тарас у сусіднє село до дяка-маляра. Та новий вчитель мало відрізнявся від старого – наказав Тарасові щоденно з річки під гору воду носити, фарбу примусив розтирати, а вчити і не збирався. Пішов від нього Тарас до третього дяка, теж маляра. Але і той тільки похизував з Тараса. Тож повернувся Тарас у своє село та й знову пішов у найми.

Далі буде...

ПЕЧЕНІ ПЕЧЕРИЦІ

Складники:

печериці свіжі – 2 фунти

часник – 3 зубці

суміш прованських трав – 1 ч. ложка

бальзамічний оцет – 1,5 ст. ложки

оливкова олія – 3 – 4 ст. ложки

сіль, перець чорний мелений – за смаком.

Приготування:

Печериці порізати на 2 – 3 частини залежно від розміру (малі залишити цілими). В оливкову олію додати тертий часник, прованські трави, сіль, перець, оцет. Влити суміш в миску з печерицями, перемішати і залишити маринуватися на 15 – 20 хв.

Перекласти гриби на тацю. Пекти 15 – 20 хв. у духовці, розігрітій до 320° F. Під час запікання помішати 1 – 2 рази.

ПОМІДОРИ, НАЧИНЕНІ БРИНДЗЕЮ

Якщо гості «на порозі» і треба швидко щось приготувати, то цей рецепт стане у пригоді.

Складники:

4 великі помідори

4 варених яйця

3,5 унції бриндзі

2 ст. ложки сметани

2 зубці часнику

кріп

сіль, перець за смаком

Приготування:

Яйця натерти на мілкій тертці. Додати мілко нарізані кріп і часник, сметану (за бажанням можна замінити

майонезом або оливковою олією), бриндзу, сіль, перець та обережно перемішати.

З помідорів зрізати верхівку, ложкою вийняти м'якуш і начинити приготовленою сумішшю. Прикрасити зеленню і подавати на стіл.

ЯГОДИ В ЖЕЛЕ З РОЖЕВОГО ВИНА

Це дуже смачний та легкий десерт. Для приготування желе можна використовувати будь-які фрукти або ягоди, але обов'язково з рожевим вином. Рожеве вино надає яскравого кольору та приємного аромату. Десерт швидко та легко готується і гармонійно доповнить святковий стіл. Складнощів у його приготуванні немає, складові дуже прості.

Складники:

4 унції свіжих чорниць

8 унцій полуниці

8 унцій малини

2 ст. ложки цукру

0,7 унції желатини

2 склянки сухого рожевого вина

Приготування:

Половину вина налити у ємкість, поставити на вогонь і довести до кипіння. Зняти з вогню, додати цукор, охолодити до кімнатної температури, додати желатину і перемішати. Ягоди промити, просушити і розкласти у 6 високих склянок. Змішати вино, що залишилося, з желатиновою сумішшю. Розлити по склянках і поставити у холодильник до повного застигання.

Смачного Вам!

MASHA ARCHER

extraordinary jewelry

'maria muchin'

Available at...

Ukrainian Museum Gift Shop
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212-228-0110 • 212-228-1947

Saks Fifth Avenue
1001 State Street
Santa Barbara
805-884-9997

Available online...

www.masha.org
RubyLane / mashaarcher
Etsy / MashaArcher
Ebay / mashabay

come and view this fabulous collection...

visit www.masha.org for more venues and trunk show updates

san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ СУА

Анна Кравчук, Ірина Куровицька

Маріянна Заяць – голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Рома Шуган
Христина Бойко
Софія Геврик
Роксоляна Мисило
Ірина Бучковська
Дарія Дроздовська
Зоряна Гафткович
Оксана Антонюк
Віра Кушнір
Марія Андрійович

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- кореспонденційна секретарка
- секретарка комунікацій
- скарбник
- фінансова секретарка
- вільна членка

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Віра Андрушків
Галина Генгалю
Галина Романишин
Ксеня Раковська
Дозя Кріслата
Любомира Калін
Уляна Зінич
Марія Кейд
Орися Зінич
Оля Черкас

- Дітройт
- Філадельфія
- Нью Йорк
- Нью Джерзі
- Огайо
- Чікаго
- Нова Англія
- Центральний Нью Йорк
- зв'язкові віддалених відділів

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Білоус
Святослава Гой-Стром
Хризанта Гентиш
Анна Кравчук
Ольга Дроздович
Оля Мовчан-Новак

- суспільної опіки
- виховна
- мистецтва і музею
- стипендій
- архівар
- вільних членок

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Оксана Фаріон
Марія Томоруг
Рената Заяць
Ярослава Мулик

- голова
- членка
- заступниця членки
- заступниця членки

Оксана Скипакевич Ксенос
Лариса Тополя
Тамара Стадниченко

- парламентарист
- україномовний редактор журналу "Наше Життя"
- англомовний редактор

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM
171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: nazustrich@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

“УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ” – серія I, ст. 3 – “UKRAINIAN DESIGNS.”
Взори жіночих сорочок із Східнього Поділля.